

A HERENDI PORCELÁNMANUFAKTÚRA MAGAZINJA

HEREND HERALD

2006/II. NO. 27.

Születési váza
180 ÉV - 180 MINTA

*Ajándékötletek
karácsonyra*

Szabadság, szerelem
FILM A FORRADALOM EMLÉKÉRE

Kedves Olvasó!

Elszállt a nyár, végéhez közeledik az ős...

A feltöltődés verőfényes időszakát a termékeny munka követte, a napsugaras évszak örömeit pedig felváltották a hűvösebb hónapok szépségei, melyek a szüreti mulatságoktól a meghitt családi ünnepeken át az év végi számvetésig és az új év vidám köszöntéséig ívelnek.

Mielőtt azonban elkezdenénk búcsúztatni a 2006-os esztendőt, álljunk meg egy percre, hiszen nem akármilyen évfordulót ünnepeltünk az idén; 180 éve működik és hoz dicsőséget hazánkknak Magyarország legrégebbi porcelánmanufaktúrája, hungarikuma, a Herendi Porcelánmanufaktúra.

A Herend Herald mostani számában természetesen kiemelt figyelmet szentelünk az ünnepi megemlékezés-sorozatnak, és képekben-szavakban is felidézzük a Herendi porcelán sikereiben oly gazdag törtériját. Természetesen a patinás múlt előtti főhajtás mellett Herend az elmúlt időszakban is – kiállítóként, támogatóként – jelen volt azokon az alkalmakon, melyeken a világ számos pontján a minőség, a színvonal, a kifinomult ízlés adott egymásnak randevút. A helyszín lehetett Moszkva, a Távol-Kelet, a Magyar Nemzeti Galéria, az Operaház, a legtekintélyesebb múzeumok, az október 23-ai nemzeti ünnep alkalmából rendezett díszvacsora asztala, vagy akár a Forma–1 győzelmi dobogója – a nemes Herendi porcelánt mindenütt ott találhattuk. Magazinunkban ezekből az alkalmakból is összeállítottunk olvasóinknak egy csokrot.

Mindezek mellett ez alkalommal is mindenki talál lapunkban kedvére való írásokat: a zene- és filmkedvelők a Bartók-évről, illetve a nagy nemzetközi sikernek ígérkező Szabadság, szerelem című filmről olvashatnak, az építészet iránt érdeklődők a Művészetek Palotájával ismerkedhetnek meg, valamint a balatoni gőzhajózás történetét is felidézzük, de a gasztronómia szerelmesei sem maradnak inycsiklandozó receptek nélkül.

Magazinunkhoz jó szórakozást, szép őszt, békés ünnepeket kívánok Önöknek!

A handwritten signature in black ink, which appears to read "Dr. Simon Attila". The signature is written in a cursive, flowing style.

DR. SIMON ATTILA
vezérigazgató

Herend®

HA PORCELÁN...

8440 HEREND
KOSSUTH LAJOS U. 135.
TELEFON: 88/523 223
1014 BUDAPEST
SZENTHÁROMSÁG U. 5.
TELEFON: 225 1050
1051 BUDAPEST
JÓZSEF NÁDOR TÉR 11.
TELEFON: 317 2622
1061 BUDAPEST
ANDRÁSSY ÚT 16.
TELEFON: 374 0006

HEREND.COM

2000 SZENTENDRE
BOGDÁNYI ÚT 1.
TELEFON: 26/505 288
6000 KECSKEMÉT
HORNÍK JÁNOS KRT. 4.
TELEFON: 76/505 316
9730 KŐSZEG
VÁROSHÁZ U. 1.
TELEFON: 72/213 756
9400 SOPRON
VÁRKERÜLET 98.
TELEFON: 99/508 712
6720 SZEGED
OSKOLA U. 17.
TELEFON: 62/420 556

HÍREK

4

HERENDI MINTÁK

- Champignon minta

14

HERENDI JUBILEUM

- Jubileumi váza
180 év – 180 minta
- Herend 180 éve képekben
és szavakban
Jubileumi összeállítás

16

18

HERENDI AJÁNLÓ

- Ajándékotletek
karácsonyra

22

FILM

- Szabadság, szerelem
Film a forradalom emlékére

26

ZENE

- A Bartók-év jegyében
Ünnepel a világ
- Bartók Béla örök lelke
felettünk és bennünk
*A Magyar Művészetért
Alapítvány és Herend
credója Bartókról*
- Herend a magyar
művészetért

29

30

31

ÉPÍTÉSZET

- Művészetek Palotája
1 év, 1 millió látogató

32

HISTÓRIA

- Balatoni gőzhajózás
160 éve kezdődött

35

AZ APICIUS ÉTTEREM AJÁNLATA

38

ÉTTEREMAJÁNLÓ

- Legenda a Ligetben
A Gundel
- Egy titkos világ üzenete
*Cospaia bár-étterem,
Brüsszel*

40

41

BOR

- Pannon lankák nedűje
*Apátsági bor
Pannonhalmáról*

42

ÜZLETEINK

44

HEREND HERALD

KIADJA a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. megbízásából a PrintXBudavár Zrt.
FŐSZERKESZTŐ Kozma Zsolt **FELELŐS SZERKESZTŐ** Dr. Kőrös Endre **MŰVÉSZETI VEZETŐ** Zimmermann Zsolt
SZERKESZTŐK Császár László, Horváth Mária **DESIGN, LAYOUT** Kiss Dominika
KORREKTOR Mandler Judit **PRODUKCIÓS MENEDZSER** Wunderlich Péter **HIRDETÉSFELVÉTEL** Hegyi Ferenc
FELELŐS KIADÓ Wiszkidenszky András, PrintXBudavár Zrt. H-1134 Budapest, Gogol utca 16.
 Telefon: +36 1 887 48 48 Fax: + 36 1 887 48 49 E-mail: hirdetes@pxb.hu
KÉSZÜLT a veszprémi Prospektus Nyomdában

HERENDI PORCELÁNMANUFAKTÚRA ZRT. H-8440 Herend, Kossuth Lajos u. 140. Telefon: +36 88 523 185 Fax: +36 88 261 518
 E-mail: info@herend.com, herald@herend.com Web: www.herend.com
 ISSN 1585-1397

Sikeres negyedszázad
a manufaktúra élén

Felavatták Gulden Gyula szobrát Herenden

A Herendi Porcelánmanufaktúra 180 éves jubileuma alkalmából október elején felavatták dr. Gulden Gyula mellszobrát, megemlékezve ezzel Herend egykori igazgatójáról. Gulden Gyula Herend első világháború után megkopott hírnevének visszaállításával és a mai napig sikeresen működő kereskedelmi kapcsolatok kiépítésével írta be nevét a manufaktúra történelemkönyvébe.

Dr. Gulden Gyula 1923-ban került a Herendi Porcelánmanufaktúra igazgatói székébe, s egészen az államosításig töltötte be e tisztséget. Gulden legnagyobb érdeme az volt, hogy az első világháború és a gazdasági világválság nyomán rendkívül nehéz helyzetbe került manufaktúrát újra felvirágoztatta és világhírűvé tette.

Gulden Gyula fontos terve volt a régi modellek újjáélesztése mellett újak előállítására, ennek érdekében tehetséges művészeket szerződtettek a céghez. Művészeti szempontból a legfontosabb változás a kisplasztika-készítés beindítása volt: a második világháború végéig a korszak legkiválóbb szobrászai és keramikusai terveztek hagyomá-

nyos és modern szobrokat, kisplasztikákat és plaketteket Herenden. Ekkor születtek meg a manufaktúra ma már klasszikusnak számító plasztikai, például Lux Elek Matyó Madonnája, Ligeti Miklós Dérynéje vagy Telcs Ede Hüvelyk Matyija.

Gulden a gyár tulajdonában megmaradt, illetve visszavásárolt régi Herendi darabokból álló gyűjteményt megnyitotta a közönség előtt. Ez volt a mai múzeum őse. A ma is használatos formaszámokat és mintabetűjelek alapjait is ő fektette le.

Mindemellett a kereskedelmet elősegítő termékkatalógusok és árjegyzékek készültek. A több nyelven beszélő, rendkívül jó kapcsolatokkal rendelkező Gulden az eredményeket külföldön is kiválóan kamatoztatta. Mindezt a nemzetközi kiállításokon a harmincas évektől aratott sikerek és az előkelő vásárlók visszatérései jelezték. Az elismerések sorát az 1933-as chicagói világkiállításon elnyert kitüntetés nyitotta, amely után a Herendi porcelánok az 1935. évi brüsszeli világkiállításon aranyérmeket, az 1937-es párizsi világkiállításon Grand Prix-t, az 1940-es VII. Milánói Triennálén pedig Diplome d'Honorét nyertek. Az 1939-es New York-i világkiállítás kiemelkedő jelentőséggel bírt, ugyanis az ott létrejött kereskedelmi kapcsolatok ma is élnek.

A harmincas évektől a manufaktúra vásárlóköre is egyre illusztrisabbá vált: Edward walesi (később windsori) herceg Herenden tett látogatásával a korabeli sajtó is kiemelten foglalkozott, emellett Lipót belga király és Julianna holland trónörökös is a Herendi porcelán rajongói közé tartozott. Gulden mind a külső, mind a belső piacokon jelentős lépéseket tett a manufaktúra érdekében: 1943-ban a belső piac ellátására saját érdekkörébe tartozó Iparművészeti Kereskedelmi Vállalatot alapított. A második világháború idején Gulden Gyula kiterjedt nemzetközi kapcsolatai ismét kulcsszerepet játszottak a gyár fennmaradásában. Elvállalta ugyanis a portugál konzulátus vezetését, és így a hagyományos piacaitól elzárt manufaktúra termékei a semleges Portugálián keresztül juthattak ki a világpiacra. A háború vége után Gulden Gyula Amerikába ment, és ott halt meg 1956-ban.

Dr. Gulden Gyula emlékét idézve

EMLÉKEZÉS FISCHER MÓRRA

A Herendi Porcelánmanufaktúra második alapítójára Tata város izraelita temetőjében kezdődött a megemlékezés, ahol Fischer Mór síremlékénél ünnepélyesen felavatták a manufaktúra által készített porcelán emléktáblát a város és a manufaktúra vezetőinek és munkatársainak, a család leszármazottainak jelenlétében. Dr. Simon Attila vezérigazgató és az avatás meghívott díszvendége, Raj Tamás főrabbi emlékezett meg a Herendi porcelánt világhírűvé tevő

Fischer Mór munkásságáról. Az emléktábla avatása a főrabbi imájával fejeződött be.

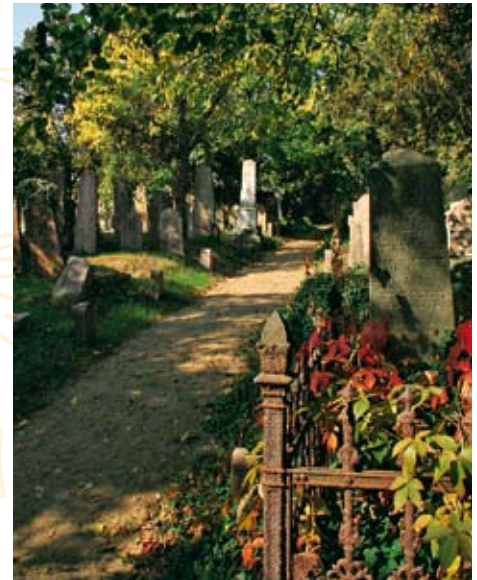
Az ünnepség második részeként a Polgármesteri Hivatal dísztermében gyűltek össze a vendégek, ahol a város polgármestere, Michl József és a manufaktúra vezérigazgatója avatta fel a manufaktúra ajándékként felállításra került Fischer Mór-mellszobrot.

Dr. Simon Attila vezérigazgató és Raj Tamás főrabbi emlékezett meg Fischer Mór munkásságáról

A felavatott porcelán emléktábla

A tatai izraelita temető, Fischer Mór nyughelye

HERENDI TAJVANON

A Herendi Porcelánmanufaktúra a Maboli Enterprise Co., Ltd.-vel létrejött üzleti kapcsolat révén immár 10 éve jelen van a tajvani piacon. Ennyi idő elegendőnek bizonyult, hogy a helyi vásárlók megismerjék és megkedveljék a Herendi porcelánt, és ez a siker biztos piacot biztosít a márka számára a távol-keleti országban. A forgalom a forma- és dekorválaszték nagymértékű bővítésének köszönhetően az elmúlt 2-3 évben ugrásszerűen növekedett, ám a Herendi tajvani importőre a porcelán érté-

kesítésén kívül az ország kultúrájának megismertetését is célul tűzte ki.

2006 nyarán Tajpei legnagyobb, Sogo nevű áruházában, a Maboli nagyszabású kiállításon mutatta be az általa forgalmazott márkákat, köztük a Herendit. A rendezvényen Sebestyén László mesterfestő nagy sikerrel mutatta be a helyszínen a porcelánfestés művészetét. Ennek hatására sokan vásároltak Herendi porcelánt, amit dedikáltak a festővel vagy rendeltek Sebestyén László által festett és aláírt porcelánt.

Porcelánpárbeszéd

HEREND-MEISSEN CSÚCSTALÁLKOZÓ A NEMZETI GALÉRIÁBAN

Párbeszéd címmel nyílt meg két világhírű porcelánmanufaktúra közös kiállítása a Magyar Nemzeti Galériában szeptember 21-én. A kiállítást Bereczky Lóránd főigazgató köszöntöje után dr. Mádl Ferenc volt köztársasági elnök nyitotta meg. A tárlat keretében a világ legfiatalabb és legidősebb manufaktúrája ad átfogó képet porcelánművészetnek fejlődéséről.

A tárlat a Herendi Porcelánmanufaktúra 180 éves történelme alatt létrehozott, rendkívül gazdag termékskálájába enged betekin-

A kiállítást dr. Mádl Ferenc volt köztársasági elnök nyitotta meg

tést. A közismert, dús minták mellett, mint a Viktória királynőről elnevezett gazdagon díszített pillangós-virágos motívum, láthatók kínai és japán stílusban készített készletek, de a könnyed vonalvezetésű, modern stúdió-alkotások sem hiányoznak a Herendi kiállítási repertoárból.

A galériában bemutatott tárgyak a Herendi manufaktúra festőmestereinek kezűességéről tesznek tanúbizonyságot, és a korongosok, a figura- és virágkészítők páratlan szakmai felkészültségét is igazolják.

A kiállítás a Meisseni Porcelánmanufaktúra 300 éve született kiemelkedő szobrásza, Johann Joachim Kaendler munkásságába is betekintést nyújt. A látogatók a páratlan anyagon keresztül követhetik végig a kézműves hagyományok megújulását, a különböző stílusirányzatok megjelenését az európai porcelánművészetben. A kiállított tárgyakban különleges módon összekötve párosul a hagyomány a modern kor szellemiségével. A Herendi mestermunkák egyben tükrözik annak, hogy a mai alkotók hogyan viszik tovább kulturális örökségünket az új évezredbe.

Acím, „Párbeszéd” a két manufaktúra között nemcsak tárgyakban fellelhető azonos kulturális gyökerekre utal, hanem a közös hitvallás és elhivatottság kifejezése is egyben. Közös cél az európai porcelánkészítés magas szinten való megtartása, a kultúrtörténeti értékek megőrzése, s mindezen túl az európai asztalkultúra színvonalának hirdetése, népszerűsítése.

HERENDI SERLEGVÁZÁK GYŐZTES GOLFOZÓKNAK

Együttműködési szerződést írt alá Herenden a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. és a Bükfürdőn a Birdland Golf & Country Clubot üzemeltető Birdland Golf Kft. A szponzori megállapodás értelmében az idei évben a Birdland Golf által megrendezendő összes golfverseny (kilenc) győztese trófeaként egy-egy Herendi serlegvázát kap ajándékba.

A Herendi serleg a győztesnél

A legszebb Annák Herendivel

181. Balatonfüredi Anna-bál

Minden évben izgatott várakozás előzi meg az Anna-naphoz legközelebb eső szombaton megrendezésre kerülő balatonfüredi Anna-bált. A festői környezet visszahívja a vendégeket a gyönyörű Balaton-parti városba, ahol már a reformkorban is a haza legjelesebb művészei és politikusai találkoztak nyaranta.

Magyarország legrégebbi és egyben leghíresebb báljának főszponzora 1997 óta a Herendi Porcelánmanufaktúra. A klasszikus szépség és a kulturális értékek ápolása mindig fontos szerepet játszott a Manufaktúra vállalati kultúrájában. Nem véletlen az együttműködés, hiszen számtalan kapcsolódási pont található a jeles rendezvény és Herend között.

A XIX. század közepén készült Herenden a híres Balatonfüred készlet, amelynek darabjain a Herendi festők a korabeli Balaton-part és Füred látképét, épületeit örökítették meg, köztük a Horváth-házat, amelyben az első bált rendezték.

Talán az egyik legkedvesebb történet fűződik Herend egyik ismert huszár figurájához. A szobor Kiss Ernő, a későbbi aradi vértanú alakját örökíti meg a Hannoveri Huszárezred díszgyenruhájában, aki az első bálon ismerkedett meg későbbi feleségével, Horváth Anna Krisztinával.

Az est egyik fő eseménye a bálkirálynő-választás. A hölgyek minden évben sorszámozott porcelánszíveket kapnak, amelyet medálként viselhetnek a bál alatt, majd emlékként tarthatnak meg. A szavazás e sorszámok alapján történik.

Idén, a 181. balatonfüredi Anna-bál bálkirálynőjévé Apró Anna 17 éves zalaegerszegi diáklányt választották meg. A bálkirálynő első udvarhölgye Lasztovicza Dóra 18 éves tapolcai diáklány, a második pedig Havasi Petra 16 éves ürömi tanuló. A bálkirálynő egy Viktória-mintával díszített vázát, első udvarhölgye egy Rothschild, a második pedig egy Apponyi-mintás vázát vehetett át díjként.

A három éve alapított Kiss Ernő-díjat ezúttal Sugár András, a T-Mobile volt vezérigazgatója kapta meg.

A bált szombaton este Gráf József földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter nyitotta meg. A bálban telt ház volt 300 vendéggel, akik közt több közéleti személyiség és művész is jelen volt. Az est fényét emelte, hogy a vendégek számára az ünnepi menüt Apponyi-mintás porcelán étkészletben tálalták.

Vasárnap délelőtt dr. Bóka István polgármester, Nagy Jenő alpolgármester és dr. Kiszely Pál alpolgármester hintós fogattal kísérték végig a hölgyeket a város utcáin.

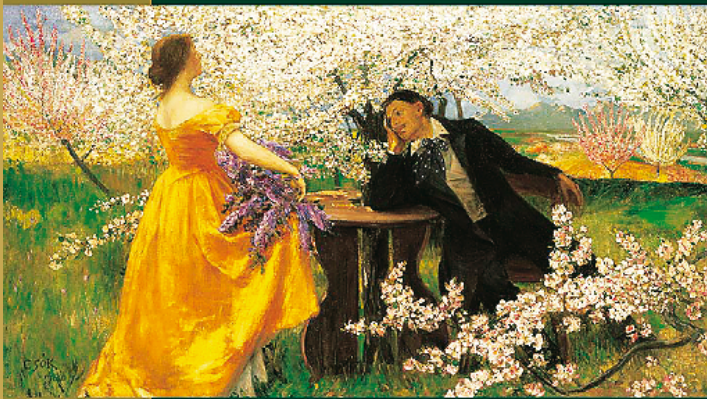

Herendi díjakkal a báli menet élén

REMEKMŰVEK

19-20. századi magyar festészet

2006. július 21 - szeptember 24.
Művészetek Háza, Csikász Galéria
Veszprém Vár u. 17. Tel: 36 88 425 204 Tel/Fax: 36 88 420 837
artthouse@invitel.hu

VÁLOGATÁS A
KOGART KOVÁCS GÁBOR GYŰJTEMÉNYBŐL
KIÁLLÁSOK

A VÁLOGATÁS
ANNOCIERÉI
ÜNNEPI JÁTÉKOK
MŰKÖDÉS
RENDEZÉSENE

TÁMOGATÓK:

KIRISZI TÁKARÉK

Herend Nemzeti Képtár

Remekművek a fesztiválon

A veszprémi Csikász Galériában a Veszprémi Ünnepi Játékok kísérő-rendezvényeként a Kogart Ház gyűjteményéből rendeztek kiállítást. Kovács Gábor másfél évtizede vásárol műalkotásokat azzal a céllal, hogy létrehozzon egy, az újkori magyar festészet történetét méltón reprezentáló gyűjteményt.

Kollekciója a XVIII. század elejétől napjainkig terjedő korszak művészetét öleli fel, és jelenleg közel négyszáz alkotásból áll. A Kovács Gábor-gyűjtemény legszebb darabjaiból nyílt kiállítás egyik itt lévő, legértékesebb darabja, Csók István A tavasz ébredése című festménye áttételesen rímelt a veszprémi rendezvényre: a nyárral, a fesztivállal ébred a város. A gyűjtemény most első alkalommal látható vidéken. A Kovács Gábor Művészeti Alapítvány három éve, a Kogart Ház két éve működik. Kovács Gábor 1991-ben kezdett képeket vásárolni. Gyűjteménye saját ízlésvilágát tükrözi, kiemelt szerepet kapnak benne a romantikus és realista tájbrázolások. Magyar művészek alkotásait vásárolja, a hazai művészetet támogatja, és segít abban, hogy a művek élvezetéhez másokat is hozzásegítsen. A Csikász Galériában a Kovács Gábor-gyűjtemény 42 darabja volt látható, olyan jelentős alkotóktól, mint Munkácsy, Csontváry, Gulácsy, Ferenczy, Mattis Teutsch, Szinyei Merse, Aba-Novák. A kiállítás anyagát Kovács Gábor ingyen bocsátotta a város rendelkezésére, a jegybevétellel a Veszprémi Ünnepi Játékok költségvetéséhez járult hozzá.

✎

Modern Herendi Porcelánok a Kisfaludy Galériában

A legújabb Herendi porcelánokat vonultatta fel a balatonfüredi Kisfaludy Galéria 2006 júliusa és szeptembere között rendezett tárlatán, melyen a csaknem két évszázados múltra visszatekintő, világhírű Herendi Porcelánmanufaktúra eddig kevésbé ismert oldaláról is bemutatkozott: modern vonalú porcelánokkal várta a látogatókat.

A kiállításon látható, a legújabb formatervezés szellemében készült dísz tárgyak és készletek azok számára készültek, akik kedvelik a modern formákat, ugyanakkor nem hajlandók lemondani a kézi készítés és festés adta igényességről, egyediségről, és kedvelik a „Herendi” jegyeket.

A balatonfüredi Kisfaludy Galériában bemutatott porcelánok már modern enteriőrbe is beilleszthetők. Az új, limitált szériában tervezett kollektciók közül jó néhány először februárban, a Frank-

furtban megrendezett Ambientén, a lakberendezési és asztalkultúrához kötődő tárgyak legrangosabb európai szakmai vásárán mutatkozott be nagy sikert aratva.

A Balatonfüreden bemutatott porcelánok jellegzetessége, hogy az eddigi túldíszítettséget a letisztult vonalvezetésű porcelánokhoz társított, stilizáltan egyszerű minták váltották fel, a régi motívumok inkább csak idézetként, játékos formában köszönnek vissza, akár a tárgyak szélén. Érdekeség, hogy a manufaktúra szakiskolájának végzős diákjai is bemutatkoztak munkáikkal. Így áttört litofán lámpavázák, modern vonalvezetésű tálak tanúsokodtak arról, hogy a fiatal nemzedék hogyan képzei a Herendi porcelánt napjainkban. A kiállításon Schrammel Imre monumentális szobrai közül is megtekinthető volt néhány olyan darab, amelyek szintén a manufaktúra új irányvonalát képviselik.

✎

Díszváza az Operának

A legméltóbb helyszínt és alkalmat választotta a Herendi Porcelánmanufaktúra, hogy hitvallását, a művészetek iránti elismerését kifejezze.

A Magyar Állami Operaház 2006/2007-es évadjának ünnepi nyitó előadása, a világhírű zeneszerző, Bartók Béla Három színpadi művének bemutatója adott kitűnő alkalmat arra, hogy a manufaktúra egy porcelán remekmű elkészítésével és átadásával elismerését, nagyrabecsülését fejezze ki a magyar kulturális élet egyik legpatinásabb közvetítője, az Operaház, valamint a magyar operajátszás előtt.

A magyar operajátszás története több mint 300 éves múltra tekinthet vissza, amelynek 1884 óta az Ybl Miklós által tervezett Operaház épülete ad otthont. Az Operaház a Nemzeti Múzeum és a Vigadó mellett Budapest legjelentősebb XIX. századi műemléke. A neoreneszánsz épületen – Ybl mindenre kiterjedő figyelmének köszönhetően – harmonikus egységben olvadnak össze reneszánsz és barokkos stíuselemek, architektúra és plasztika, ornamentika, fa- és fémmunkák. Még a legapróbb részletek (csillárok, falikarok, kilincsek) is őrzik keze nyomát.

Ezzel az aprólékos figyelemmel, körültekintéssel készítették el a Herendi mesterek azt a különleges formájú, neoklasszicista stílusú díszvázát, amely az Operaház épületét eleveníti meg, és amit a Herendi Porcelánmanufaktúra elismerése jeléül adott át szeptember 15-én a háznak. A váza különleges technikával, aprólékos munkával készült, amelynek kivitelezéséhez a mesterfestő kivételes szakértelmére volt szükség, hiszen a váza felületére úgy kellett felvinni az épület képét, hogy szemből nézve a görbületek ne torzítsák a látványt. A díszvázát dr. Simon Attila, a Herendi Porcelánmanufaktúra vezérigazgatója adta át a Magyar Állami Operaház megbízott igazgatójának a nyitó előadás keretében.

Az évad nyitó előadása, Bartók Három színpadi művének bemutatója alkalmas arra is, hogy a XX. század egyik legnagyobb magyarja, Bartók Béla 125. születésnapján a Herendi Porcelánmanufaktúra kifejezze köszönetét és nagyrabecsülését a művészetek mai kimagasló képviselői és támogatói iránt. Így a Magyar Művészetért Díj és a Herendi manufaktúra együttműködéseként Bartók Béla-emlékdíjban részesült az Operaház, eddigi munkája elismeréseként. A díj természetesen egy Herendi porcelánból készült Bartók-mellszobor, amit a Magyar Művészetért Díj alapítója, Gubcsi Lajos adott át.

VII. Pannon Bormustra

A Pannon Bormíves Céh tagjai 2000-ben egy olyan borverseny létrehozását határozták el, ahol jó nevű külföldi zsűritagok magyar borítésszel kiegészülve csak kereskedelmi forgalomban kapható magyar borokat versenyeztetnek, így a magyar borászok közvetlenül szembesülhetnek az igazán magas szintű nemzetközi elvárásokkal. Az immár ötödik alkalommal a Pannonhalmi Főapátságban megrendezett mustra nem titkolt célja az volt, hogy a meghívott külföldi véleményalkotók pozitív imázst alakítsanak ki a magyar borászatról.

Az idei Bormustrán mintegy 86 kitűnő borpincészet 228 remeke vetélkedett. A Borversenyeredményeképpen kihirdették az ország 55 csúcsborát, valamint megválasztották a Grand Prix győztesét.

A zsűri három kategóriában jelölte meg a legjobb borokat: fehérbor kategóriában az első húszat, vörösbor kategóriában az első huszonötöt és édes bor kategóriában az első tízet. Tehát az első 55 bor jogosult a VII. Pannon Bormustra csúcsbora elnevezésre.

A Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. számozott, kézzel festett talakat ajánlott fel a csúcsborok készítőinek. Az ünnepélyes ered-

ményhirdetésre 2006. június 7-én került sor a Gundel étteremben, ahol a Pannon Bormustra díjnyertes borászait és boraikat díjazták Herendi porcelánnal. Az eredményhirdetéssel egybekötött fogadáson jelen voltak az ország meghatározó borászai, borászatai, ahol a vendégek megköstölhetják csúcsboraikat, és természetesen a kulináris élvezetek sem maradhattak el.

Az este díszvendége Várszegi Asztrik Pannonhalmi Főapát volt, akinek dr. Simon Attila, a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. vezérigazgatója Bartók Béla-emlékdíjat adott át, amelyet a Manufaktúra a Magyar Művészetért Díj Kuratóriumával együtt hozott létre a magyar zenei élet és a művészeteket támogató mecenatúra jeleseinek elismerésére.

A Pannonhalmi Főapátság főapátjának – aki 1989 óta püspök – az egyház és a társadalom közötti érzékeny és egyben fontos kapcsolat erősítéséért, az emberi jogok képviseléséért, az ökumenikus gondolat szelleméért, spirituális, erkölcsi tárgyú tanulmányaiért ítélték oda a Herendi porcelánból készült Bartók-emlékdíjat. Várszegi Asztrik az idén ünnepelte 60. születésnapját.

A mustráról a vidám pillanatok sem hiányoztak

Herendi a csúcsboroknak. A díjat Várszegi Asztrik főapát és dr. Simon Attila vezérigazgató adja át

Herendi – első a luxus porcelánmárkák között

A Herend nagy fölénnyel első helyre került a luxus porcelánmárkák státusindexén.

A 2006-os Luxury Brand Status Index (LBSI) felmérésén, melyet a tehetős vásárlók közt végeztek el, a Herendi porcelán maga mögé utasította mind a 28 vetélytársát. A manufaktúra nemcsak az összesítettben nyerte el az első helyezést, de a vizsgálat legtöbb mért kategóriájában elvitte a pálmát. A kimagasló minőség, az exkluzivitás, az egyediség terén is első helyre sorolták a vásárlók, csak úgy, mint olyan márkát, amelyet a legszívesebben ajánlanak mások figyelmébe. A felmérés szerint a Herendit használják azok, akikre

csodálattal és tisztelettel tekintünk, ez a márka nyújtja vásárlóinak a legteljesebb élményt, és legmértöbb a prémiumdíjra. A megkérdezettek úgy vélték, a Herendi fejlődik leggyorsabban a maga kategóriájában. A magyar porcelán olyan világmárkákat utasított maga mögé, mint a Meissen, a Cartier, a Tiffany vagy a Villeroy & Boch. A felmérést végző Luxury Institute független kutatóintézetként az Egyesült Államok lakóinak legtehetősebb 10%-a körében végez felméréseket a fogyasztói szokásokról és preferenciákról. Az általuk megkeresett háztartások átlagos éves jövedelme 355 ezer dollár, vagyona 4,2 millió dollár.

„Millionaire Fair” Moszkvában

A kifinomultság, a fényűzés élvezőit, kedvelőit és szemlélőit egyaránt bámulatba ejthette az az áru- és szolgáltatásajánlat-dömping, amelyet a moszkvai Crocus Expo területén, a Millionaire Fair kiállításon 2006 októberében lehetett megtekinteni.

Egyedi megrendelésre gyártott autók és jachtok, nemes arab telivérek, egzotikus szigetek, kézzel gyártott ezüst evőeszközökészletek, különleges porcelánok – az elegancia, az exkluzív szórakozás, a különleges minőség jegyében mindez felvonult a kiállításon.

A Millionaire Fair egyik legfigyelemkeltőbb standján az elegáns terítési kultúra egyik legkiválóbb szakértőjének tartott patinás moszkvai üzlet, a „Dom Farfora”, vagyis a „Porcelánház” három évszázad terítési kultúrájának gyöngyszemeit tette közkincsé, melyek segítségével a szervirozás és a terített asztal művészete, a funkcionális tárgyak kifinomult használata, az apró részletek iránti figyelem a tökéletességig fejlődhetett.

Ritka alkalom, hogy ennyi világhírű, a maga területén uralkodó márka adjon egymásnak találkozt, mint itt, a „Dom Farfora” kiállítási terében: a Moser kristály, amelyet Erzsébet királynő ünnepi alkalmakkor használ, a legfinomabb kidolgozású, Idiot ezüst, amelyen hajdanában a Napkirály, XIV. Lajos asztalát ékesítette vagy

a Viktória-mintás Herendi porcelán, amellyel az angol Viktória királynő magánbédjein terítették.

A megcsodálható remek ellenére a „Dom Farfora” kiállítása nem csupán muzeális értékek bemutatója, hanem javaslatot is kínál az otthon díszítésére, az asztal és a belső terek dekorációjára. A kiállítás szakértői segítséget nyújt a porcelán, a kristály, az ezüstmű vagy asztali kellékek választásához.

A győztesek öröme pezsgővel és Herendivel
1. Button, 2. Räikkönen, 3. Massa

Herend és a Forma-1

Herendi porcelán – ma e név ismert márkaként cseng világszerte. Az utóbbi 180 évben számos uralkodó, elnök, művész, neves üzletember vált a magyar termék rajongójává és gyűjtőjévé.

Európa egyik legidősebb manufaktúrájában minden művelet, így a modellezés, a formázás és a festés kézzel történik. Minden tárgy magán viseli készítője kézjegyét; az egyediség egyben exkluzívvá teszi a porcelánokat. A Herend a világ több mint ötven országában – ahol megtalálható e márka – méltán a tökéletes művészi eljárással készülő, egyedi porcelán, a luxus szinonimája.

Érthető, hogy a Forma-1 Magyar Nagydíj szervezői a Herendi porcelánra gondoltak, amikor a verseny győztesének díjazásáról döntöttek. Így valóban egyedi tárgyak emlékeztetnek majd az eseményre.

A Forma-1 Magyar Nagydíj győztesének készített váza neoklasszicista stílusú, formája az ókori urnákéra emlékeztet. A magas talpazaton álló dísz tárgy csipkeszerűen áttört fülei aranyozottak, nyakrészén a Herendi Porcelánmanufaktúra logójával. A váza elején Budapest legismertebb látképe, a Dunán átívelő Lánchíd és a mögötte elterülő Budai Vár épülete látható. A festmény elkészítéséhez

a mester kivételes szakértelmére volt szükség, hiszen a felületre úgy kellett felvinni a képet, hogy szemből nézve a görbületek ne torzítsák a látványt. A tájképet győzelmi koszorúra emlékeztető girlandok foglalják négyzetes keretbe, az aranyozott díszítmény a váza egész felületét beborítja. A hátoldalon a patinás Batthyány-minta virágmotívumai láthatók elszórtan. A dísz tárgy három alapszíne miatt többszörös égetésre volt szükség, és a dús aranyozás is fokozta a nehézségeket. A rendkívüli alkalomra különleges technikával készült váza az egyéni győztes méltó díja volt.

A Forma-1 Magyar Nagydíj győztes csapatának 52 centiméter átmérőjű fali tálat készítettek a Herendi mesterek, közepén arany szalagkeretben a lenyugvó nap fényében fürdő Lánchíd és a Budai Vár látképével.

A tál áttört széle dús aranyozott. E csipkeszerű, törekeny felület elkészítése különleges eljárással történik: az áttört részeket a porcelán még nyers állapotában éles, hegyes, kétélű áttörőkéssel vágják ki, ezután kerül rá a hófehér alapmáz, majd a gazdag aranyozás. A tálat a forma és a díszítmény tökéletes egysége jellemzi.

HÁROM KIVÁLÓ „CSAPAT” TALÁLKOZÁSA

Ünnepélyes keretek között írták alá hivatalosan együttműködési megállapodásukat a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt., a Magyar Külkereskedelmi Bank Zrt. és az MKB Veszprém Kézilabda Club képviselői Herenden, az Apicius kávéházban.

A tény szinte magától értetődő: egy kiváló porcelánmanufaktúra, egy kiváló bank és egy kiváló csapat döntött úgy, hogy egymást erősítve még hatékonyabban kívánnak együttműködni a jövőben a sport területén.

A manufaktúra célja, hogy ezt az egyre szélesebb rajongótábort vonzó, kedvelt sportot támogatva a Herendi porcelánt még közelebb vigye az emberekhez, és egyúttal megszólítsa a fiatalabb generációt is. A sport nyújtotta élmények pozitív életérzést nyújtanak, amelyhez a Herendi porcelán a színvonalas asztalkultúra képviselőjével tud hozzájárulni. Ahogy a sport nélkül, úgy az igényes porcelántárgyak nélkül is üresebb lenne életünk.

Az MKB Veszprém KC sikeres, dinamikus, elismert kézilabda-csapat, amely nem csak idehaza, de nemzetközileg is jelentős elismeréseket vívott ki magának –, akár a Herendi porcelán.

Az egymást erősítő együttműködés jegyében

V. Chronoswiss-Audi Hungaria Classic 2006

2006 szeptemberében ötödik alkalommal, ezúttal is a Dunántúl festői tájain rendezték meg a Chronoswiss-Audi Hungaria Classic Oldtimer versenyét.

A Herendi Porcelánmanufaktúra által is támogatott verseny érdekessége, hogy az egyszerű, ám szigorú szabályoknak köszönhetően ugyanolyan eséllyel győzhet, mondjuk, egy kultikus VW Bogár, mint egy fenséges Aston Martin, hiszen a sorrendet az 1/100-ad másodperces pontossággal kiírt feladatok teljesítése dönti el.

A veterán autók e versenye úgynevezett átlagtartó verseny, előre meghatározott idő vagy átlagsebesség alapján teljesítendő szakaszokból álló vetélkedés, ahol a résztvevőknek minden esetben be kell tartaniuk a KRESZ-t, és átlagsebességük sehol nem haladhatja meg az 50 km/órát. A résztvevő gépjárművek életkora legalább 30 év kell legyen, azaz a versenyen csak az 1976. december 31. előtt gyártott au-

tók vehetnek részt. A csapatok 2 főből – vezető és navigátor – állnak. Különösen érdekesnek ígérkezett a veszprémi esti szakasz, illetve a rendezvényt megnyitó kiállítás, amelyen a számos közismert indulóval – például a már rutinosnak számító Szellő Istvánnal – is találkozhattak az érdeklődők. Egy másik érdekes kísérő rendezvény a Herendi Porcelánművészeti Múzeum helyiségeiben megrendezendő tematikus kiállítás volt, melyen az alkotók a verseny által ihletett alkotásait mutatták be.

A verseny első három helyezettje: a Ferrari 308 Dinóval induló Mózes Zoltán–Schütz Gergely páros, az MG B-vel versenyző Sárdi Zoltán–Perenyi Csaba és egy Volvo Amazon GT-vel a Tajthy Attila–Janoczkó Mónika kettős értékes Herendi porcelándíjakat kapott ajándékba, és a hölgyeknek szóló kedvcsinálóként különdíjjal jutalmazták az első helyen végző női párost is.

Nem a csúcsebesség számít

Az ügyesség nélkülözhetetlen

Champignon CHMP minta

Már a XVIII. századi porcelánokon megjelentek a helyi élővilág ihlette díszítések. A felvilágosodás korában az emberek egyre intenzívebben fordultak a természet felé, és ennek az érdeklődésnek köszönhetően akkoriban terjedtek el Európa-szerte a botanikus könyvek, és ezek illusztrációi, rendkívül pontos növényábrázolásai hamarosan a porcelánokról is visszaköszöttek.

A herendi festők XVIII. századi elődeikhez hasonlóan szintén gyakran merítettek ihletet közvetlen környezetük, a Bakony élővilágából, így sorra elevenedtek meg a porcelánokon az erdei-mezei állatok és növények. E díszítménytípus szép példája az 1930-as évekből

származó, fácánokat ábrázoló Faisans-minta – ami az akkori belga király tetszését is elnyerte – vagy az 1960-as években született Chasse, tétes dekor, amit erdei vadak és madarak képei alkotnak.

A magyarországi gombafajok ihlették a közelmúltban megalkotott, Champignon-mintás készletet. A barnakalapos özláb, a hófehér pöfeteg, a sárgásbarna vargánya vagy a díszítés névadójául szolgáló csiperke aprólékos pontossággal megrajzolva elevenedik meg a porcelánokon. A központi motívumként szolgáló gombacsoport körül kisebb gombák láthatók, a csészék peremén sötétzöld csík fut körbe. Az ínycseccnek szánt készlet 12-féle gombafajt mutat be.

28

Jubileumi

180 ÉV – 180 MINTA

A Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. 180. évfordulója tiszteletére, a japán Hoshi Shoji cég megrendelésére egy exkluzív dísztárgy készült.

A nyolcszögletű, fedeles, 65 cm magas padlóváza különlegessége, hogy éppen 180-féle, világszerte ismert, jellegzetes, kézi festéssel készült herendi minta borítja felületét – egy sokszögű aranyháló kereteiben. A közel négyezer létező herendi mintából válogatott 180 dekor egyedi és eredeti módon utal az évfordulóra, ugyanakkor reprezentatív keresztmetszetét adja az alapítás óta felhalmozódott kifinomult dekorkincsnek. A jubileumi váza dekorálási terveit Tamás Ákos iparművész tervezte, a kivitelezésben közel 10 kiemelkedő képességű festő vett részt. Minden minta az arra specializálódott festőműhelyben készült, és számos közbülső dekorégetésen esett át.

HERENDI JUBILEUM

váza

HERENDI PORCELLÁNGYÁR R.T.

Herend 180 éve képekben és szavakban

JUBILEUMI ÖSSZEÁLLÍTÁS

A Herendi Porcelánmanufaktúra épülete, 1939 *Fotó: Herendi Porcelánmúzeum fotótára*

Magyarország legrégebbi porcelángyárának, a Herendi Porcelánmanufaktúrának alapítása a nemzeti önállósodás időszakára esik, a magyar polgárosodás szülötte. Az európai művészi porcelángyártás, amely szinte kivétel nélkül fejedelmi, királyi udvari kezdeményezésre indult meg, a XVIII. századi hallatlan fellendülés után erősen visszaesett, sok manufaktúra meg is szűnt.

Herenden Stingl Vince keramikus 1826-ban alapított egy kis üzemet, melyben kőedénygyártással, valamint porcelán-előállítási kísérletekkel foglalkozott. Fischer Mór, az üzem új tulajdonosa 1839-től új elképzelésekkel, óriási ambícióval kezdett hozzá a mű-

vészi porcelán előállításához. Mivel ebben az időben a régi, klasszikus távol-keleti és európai porcelán étkészletek kiegészítése, pótlása szinte lehetetlenné vált, Fischer Mór törekvése támogatókra talált a magyar arisztokrácia köreiből. A készletkiegészítések, a klasszikus porcelánok reprodukálása során felmerült számtalan nehéz feladat nagyszerű megoldása, régi kínai porcelánokhoz megtévesztésig hasonló formák és minták előállítása, a kitűnő kivitelezés rövid idő alatt a szakértők és gyűjtők figyelmét Herendre irányította. A művészi igényt, saját herendi alkotások előállítására irányuló törekvést igen rövid időn belül siker koronázta.

Felvonulás a manufaktúra előtt, 1934–35 (?)

Fotó: Herendi Porcelánmúzeum fotótára

A manufaktúra belső udvara, 1950 (?)

Fotó: Herendi Porcelánmúzeum fotótára

Égetőkemence berakása zsengéléshez, Trum Ferenc égető. Fotó: Vadas Ernő, 1953–54 (Iparművészeti Múzeum adattára)

HERENDI JUBILEUM

Apponyi minta

Rothschild minta

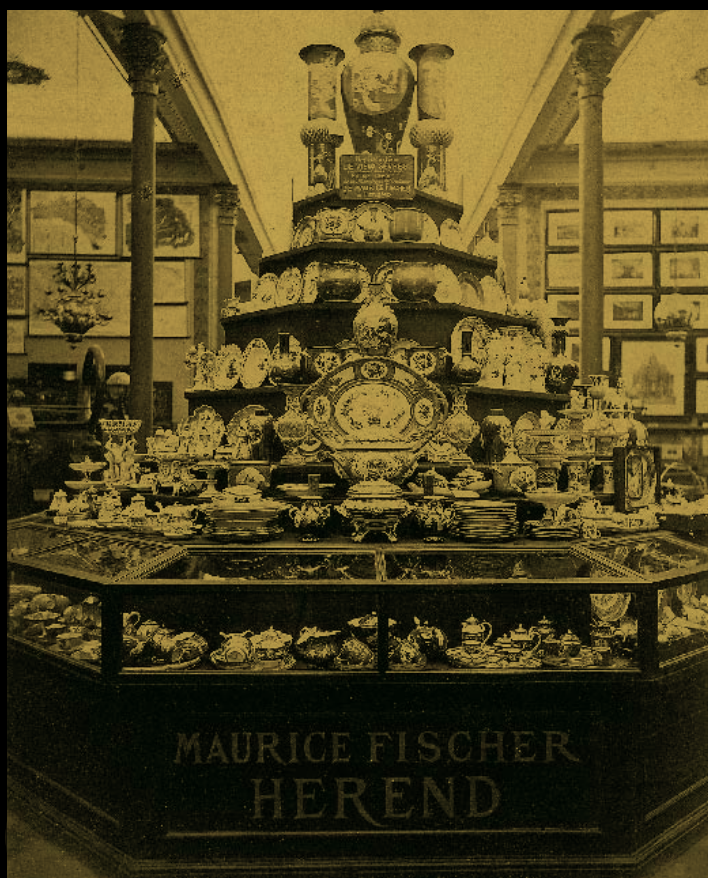

Victoria minta

Az Első Magyar Iparmű Kiállítás, az 1845-ös Bécsi Kiállítás, az 1851-es Londoni I. Világkiállítás, az 1853-as New York-i, az 1855-ös Párizsi Világkiállítás Herend számára a legmagasabb elismerést jelentették. Az elismerés az uralkodóházak megrendeléseiben is megnyilvánult (kiemelten: Viktória királynő, I. Ferenc József, Miksa mexikói császár). Példájukat követik az előkelő családok, a pénzarisztokrácia több tagja is. A legismertebb minták elnevezé-

se utal az első megrendelőkre (Esterházy, Batthyány, Rothschild, Apponyi).

Elismert gyűjtők és múzeumok is felveszik a herendi porcelánokat gyűjteményükbe, így Herend a nemzetközileg elismert művészi porcelánmárkák sorába lép. 1865-ben I. Ferenc József császár Fischer Mórt a porcelánművészetben elért eredményei és érdemei jutalmául nemesi rangra emeli, a Fischer család előneve: Farkasházi. Ezt később

Herend az 1867-es Párizsi világkiállításon – a porcelánpiramis

Fotó: Herendi Porcelánmúzeum fotótára

Hornung György festő kínai dekorú vázát fest

Fotó: Herendi Porcelánmúzeum fotótára

Farkasházy alakban családnévként használják. Az 1867-es párizsi világkiállítás jutalma aranyérem, és Fischer Mór a francia becsületrend kitüntetését is megkapta.

1872-től a megszűnt bécsi manufaktúra formáit és mintáit Farkasházy Fischer Mór császári és királyi udvari szállító jogosan használhatja. 1874-től a manufaktúra vezetését Fischer Mór fiainak adja át. Ezt követően a művészeti szempontok háttérbe szorításával a gyártás színvonala is erősen esett, a gyár többször gazdát cserélt. A művészeti irányzattól való eltávolodás a csőd szélére sodorta a gyárat. Fellendülés csak a század végén következett be, amikor az alapító unokája, Farkasházy Jenő lett a gyár tulajdonosa (1896). Farkasházy Jenő képzett keramikus, aki külföldi gyárakban szerzett tapasztalatai alapján az alapító nyomdokain kívánt járni. Kiváló ízlésével ismét felélesztette a régi tradíciókat és emellett újdonságokkal is gazdagította a termékkínálatait. Az 1900-as párizsi és 1901-es szentpétervári kiállítások nagydíja igazolta törekvéseit. A két világháború között ismét a hagyományos Fischer Mór korabeli termékek reprodukálását folytatják, emellett a kor szobrászainak legjobb alkotásaiból magyaros figurák gyártását kezdik meg.

1948-tól a Herendi Porcelángyár állami tulajdonba került, az 1993-ban történt privatizáció óta pedig 75%-ban a dolgozók tulajdonában van.

A Herendi Porcelánmanufaktúra napjainkban Fotó: Herend

Festőműhely Fotó: Karinger, 1930-as évek vége (?) (Iparművészeti Múzeum adattára)

Szándékötletek

Nem is olyan rég még élveztük a nyári napsütés jótékony melegét, de egy-egy reggel már elkel a zakó és a kardigán. A fák, bokrok színesednek, a levelek lehullanak. Visszavonhatatlanul közeledik az ősz és a tél.

VICTORIA MINTA

A Herendi Porcelánmanufaktúra egyik legrégebbi és legismertebb mintája a gyönyörű Viktória. A távol-keleti stílusú mintát csaknem százféle, élénk színekkel megfestett lepke és virágzó ágacska alkotja. A hófehéren ragyogó porcelánok felületét borítja be a pillangók, virágok és gallyak tarka együttese, amelyet a rétek zöldjét idéző, dúsan aranyozott peremfestés keretez. E színpompás dekor hozta meg Herend számára a nemzetközi hírnevét megalapozó első rangos elismerést, hiszen a vele díszített szerviz az 1851-es londoni világkiállításon elnyerte a zsűri első díját. A siker valódi megkoronázója azonban a névadó Viktória angol királyné volt, aki kastélya számára e dekorral díszített étkészletet rendelt.

Karácsonyra

Minden kellemetlenségük ellenére ugyanakkor ezek azok az évszakok, amikor a legtöbb ajándékkal szolgálhatunk. Jön a legszebb ünnep, a karácsony, mely mindenki számára kellemes gondokat is okoz – törjük a fejünket, mivel lepjük meg szeretteinket, barátainkat...

Ebben szeretnénk segítséget nyújtani néhány ötlettel. Ez évben a hagyományos herendi készlet-összeállításokra vonatkozóan dolgoztunk ki egy meglepetéscsomagot, melynek pontos részleteiről márkaboltjainkban tájékozódhatnak. A mellékelt képeken pár ötletet láthatnak, melyek csupán kínálatunk egy apró szeletét ábrázolják.

Szeretettel várjuk vásárlóinkat saját kezelésű márkaboltjainkban, ahol munkatársaink készséggel állnak rendelkezésükre. Bízunk abban, hogy a herendi kínálatában mindenki megtalálja az ízlésének és pénztárcájának megfelelő összeállítást.

NYON MINTA

A minta a Genfi-tó mellett fekvő svájci városkáról, Nyonról kapta nevét. A Nyon mintával díszített, hófehér fondos porcelánok hullámos peremét gazdagon aranyozott pikkelymintázat övezi. A bordúron fénylő aranyfonál fut körbe, amelyet hajlékony szárú hajnalkák szőnek át. A szépséges kúszónövény virágai befelé növekszenek, sötéttel kontúrozott, zöld levelekkel övezett, sárga közepű, kék szirmú, tölcsér alakú kelyheinek finoman csavarodó kacsok adnak lendületet. A hajnal napsugarait elsőként köszöntő bájos virágoknak állít szépséges emléket e finom és fiatalos dekor.

APPONYI MINTA

Egy kínai stílusú motívum, az „Indiai virágkosár” minta levelekkel övezett bazsarózsája adja az Apponyi-mintát. Szélén girland fut körbe, aranyozott és gravírozott rozetták megszakításával. E minta megszületése gróf Apponyi Albert nevéhez fűződik. Az ő számára készítette először a manufaktúra az „Indiai virágkosár” leegyszerűsített változatát. A bordűrön körben hat darab, kontúrosan megrajzolt, levelekkel körülvett virágmotívum helyezkedik el. Az Apponyi-minta kilencféle színváltozatban készül.

VIEILLE ROSE DE HEREND MINTA

Polgári kellem és visszafogott elegancia hatja át a biedermeier stílusú Vieille Rose de Herend dekort. A hófehér porcelánok hullámos szélű zászlóját keskenyebb és szélesebb zöld sáv keretezi, a sávok között kicsiny petrezselyemlevelek helyezkednek el. Középen áttetsző ecsetvonásokkal megfestett, bimbózó bíbor színű rózsaszál kapott helyet, amelyet apró petrezselyemmotívumok öveznek. A 19. századi polgári otthonok, a csíkos tapéták és bútorok, finom csipketerítők hangulatát felidéző minta kedvessége és szerénysége miatt manapság is a vásárlóközönség kedvence.

ROTSCHILD MINTA

A Herendi Porcelánmanufaktúra egyik legismertebb mintája a Rothschild minta, amely nevét a legendás gazdagságú, hírneves bankárcsaládról kapta. Színpompás tollazatú, egzotikus madarak, paradicsommadarak, pávák, faldok, kacsák, darvak és kakasok naturalisztikusan megfestett képeivel a kínaiak és japánok is szívesen díszítették porcelánjaikat. Az aranszegélyes porcelánokon tizenkétféle naturalisztikusan megfestett, színes tollazatú madárpár látható, amelyek kicsiny, füves térségből kinövő, stilizált fa ágain üldögélnek. A fa ágaira apró szemű, csillogó aranylánc tekeredik. Körülöttük elszórtan, finom paszellszínekkel megfestve lepkék és bogarak kaptak helyet. A madarakat egyaránt ábrázolják párosával és egyedül, közelebb vagy távolabb ülve egymástól, aranylánccal vagy anélkül.

HERENDI TÖRZSVÁSÁRLÓI RENDSZER

A manufaktúra 2006. július 20-tól bevezette új törzsvásárlói rendszerét.

A programban minden magyar, illetve külföldi, természetes vagy jogi személy részt vehet, aki a manufaktúra saját üzemeltetésű márkaboltjaiban Herendi porcelánt vásárol. A törzsvásárlói kártya a szabályzatában rögzített feltételek elérése után kedvezményes vásárlásra jogosítja fel tulajdonosát a manufaktúra márkabolt-hálózatában. A további részletekről, kérjük, érdeklődjön üzleteinkben!

Fotók: InterCom

Szabadság, szerelem

FILM A FORRADALOM EMLÉKÉRE

Az 1956-os forradalom előtt tiszteleg Goda Krisztina rendező és Andrew G. Vajna, a világhírű magyar származású producer filmje, a Szabadság, szerelem. A különleges alkotás már az ötvenedik évfordulóra, október 23-ra időzített magyarországi bemutató előtt óriási sikerrel kezdte meg nemzetközi karrierjét. Különleges megtiszteltetésnek számít, hogy még a premiert megelőzően, a magyar filmek közül elsőként a Szabadság, szerelem meghívást kapott egy Fehér Házban rendezett vetítésre, ahol az Egyesült Államok elnöke a magyar mozi első nézői között volt.

A forradalmat megidéző alkotás már az elnöki vetítés előtt megkezdte nemzetközi sikersorozatát. A filmet megtekintették az egyik legrangosabb elismerés, a Golden Globe-díj odaítélésére Hollywoodba akkreditált újságírók, meghívást nyert a Lincoln Center októberi filmfesztiváljára, Los Angelesbe, Bostonba, Chicagóba, Párizsba, Moszkvába és Tel-Avivba is. Az ünnepélyes vetítések sora mellett a mozi forgalmazási jogáért a világ legnevesebb forgalmazói vetélkedtek. De mi is lehet a nem mindennapi szakmai és minden bizonynyal közönségikert arató alkotás titka?

A TÖRTÉNET

1956-ban, a forradalmi lázban égő Budapesten járunk. Magyarország egy a Szovjetunió által megszállt csatlós államok között, ugyanakkor valamiben nagy hatalom, vízilabda-válogatottja legyőzhetetlen. A sikert sikerre halmozó pólós fiúk a vasfüggöny mögött is az „élet császárainak” érezhetik magukat. Élvezik az életet, a népszerűséget, a lányok rajongását, magabiztosak és összetartók. Győzelmi sorozatuk mindössze egyszer szenvedett csorbát: 1955-ben, amikor Moszkvában a bíró hathatós közreműködésével a szovjet válogatottal szemben alulmaradtak. A csapat a nagy visszavágásra, az 1956. novemberi melbourne-i olimpiára készül.

A történelem azonban közbeszól. Budapesten kitör a forradalom. Karcsit (Fenyő Iván), a csapat fiatal sztárját és barátját, Tibit (Csányi Sándor) magával sodorják az események. Először csak a kalandot keresik, ám Karcsi szeme megakad egy harcoló műegyetemista lányon, Falk Vikin (Dobó Kata), és őt követve eljut a forradalom legfontosabb helyszíneire: ott van a Kossuth téren, majd a Rádió ostrománál is.

Komolyra fordul a dolog, a forradalom elragadja őt is. Az edzésnél, a sportsikernél fontosabb lesz számára, hogy az igazság oldalán harcolhasson. Kénytelen elárulni csapatát, de helyettük új, hűséges társakra talál: a pesti utca hőseire, és aki a legfontosabb a számára, Vikire.

Október végén a forradalmárok úgy hiszik, hogy harcuk nem volt hiábavaló, ezért a lány rábeszéli Karcsit, utazzon mégis a többiekkel, képviselje az olimpián az új Magyarországot. Mire a fiú rájön, hogy

a forradalom kudarcra van ítélve, már nem tud visszafordulni. Kénytelen sorsára hagyni szerelmét, és ha már nem harcolhat, azt teszi, amihez a legjobban ért: a medencében szerez dicsőséget hazájának.

Így kerül sor 1956. december 6-án az elődöntőre. Míg otthon T-34-esek gázolják le a barikádokat, addig itt a magyar vízilabdások néznek szembe a szovjetekkel. Karcsi és társai most megmutathatják a világnak, hogy ez a kicsiny nép nem hagyja magát legyőzni.

A RENDEZŐ

Goda Krisztina az új filmes generáció egyik legtehetségesebb tagja. Az angol állami filmfőiskolán filmrendezést tanult, az Egyesült Államokban forgatókönyvírói stúdiókat folytatott. Angliában, Amerikában és Magyarországon több díjnyertes rövidfilmet és reklámot rendezett. Első nagyjátékfilmje a Csak szex és más semmi (2005) volt, melynek – Divinyi Rékával együtt – a forgatókönyvét is írta, mellyel a 37. Magyar Filmszemlén elnyerték a legjobb forgatókönyvíróknak járó díjat. A Csak szex... 2006 legnézettebb magyar vígjátéka lett, bemutatója óta több mint 430 ezren váltottak rá jegyet.

Hogyan esett rá a producer választása? „Andy kért fel a rendezésre – meséli a rendező. – Több rendezővel találkozott, magyarral és amerikaival egyaránt, sok szakmabelinek mutatta meg a forgatókönyvet, és végül engem bízott meg a munkával. Számomra kihívás volt ez a film és nagyszerű szakmai lehetőség arra, hogy egy ilyen méretű, bonyolultságú produkcióban kipróbálhassam magam.”

TUDTA?

Magyar filmet még nem néztek meg ilyen sokan vetítése első napján. Nem csak a hazai filmek között, hanem a teljes – nemzetközi mozis mezőnyben is a Szabadság, szerelem büszkélkedhet az idei legjobb bemutatóeredménnyel. A további napokat is rekorddal vette a filmalkotás. Kevesebb, mint két hét alatt a nézőszám elérte a kétszázezretet, ami nem csak magyar filmek esetében, de a nemzetközi moziknál is ritka.

A keresés folyamatára Andrew G. Vajna így emlékszik: „Krisztinát már régóta ismerem, de tulajdonképpen csak akkor értettem meg, milyen tehetséges rendező, amikor még a premier előtt megnézhettem a *Csak szexet*. Sokat gondolkoztam azon, ki volna számomra az ideális munkatárs, és nem döntöttem könnyen. Egyrészt azért, mert ezt egy nehéz, bonyolult filmnek gondolom, ahol meg kell teremteni és fenn kell tartani a színészi teljesítmény és a látványos akció kényes egyensúlyát, másrészt mert ez számomra nagyon személyes ügy. Ahogy újra és újra áttekintettem a lehetséges direktorok listáját, a kör egyre szűkül, és végül egyértelművé vált: Krisztina a legalkalmasabb ember a feladatra.”

A PRODUCER

Andrew G. Vajna Budapesten született, 1956-ban, tizenkét éves korában hagyta el Magyarországot, azóta a nemzetközi filmipar egyik legtapasztaltabb és legelhivatottabb szakembere lett, legendás filmek fűződnék a nevéhez. Bár pályája legnagyobb sikereit Hollywoodban érte el, sosem szakadt el teljesen hazájától. A producer már egy évtizede szeretett volna a moziban tisztelegni a forradalom emléke előtt, ám nagyon sokáig nem találta meg azt a történetet, amellyel igazán megragadhatta és izgalmas, átélhető formában mutathatta volna be az akkori eseményeket.

„1956 az életem talán legfontosabb fordulópontja – idézi fel a producer személyes indíttatását –, hiszen nyilvánvaló, hogy ha itthon maradok, akkor az egész életem, egész pályám teljesen másképpen alakul. A szüleim bátran és önzetlenül elindítottak a világba, egy tizenkét

éves fiú kedvéért feladtak mindent, amit itthon már megteremtettek maguknak. Egyedül léptem át a határt, ők két héttel később, december 24-én követtek. Véletlen egybeesés, hogy pont december 6-án indultam el Magyarországról: azon a napon – ahogy ezt jóval később megtudtam –, amelyiken a magyar vízilabda-válogatott a szovjet csapattal vívott véres elődöntőt Melbourne-ben. A személyes élmények meghatározók ugyan, de felnőtt fejjel azt is tisztán látom, hogy e kis ország történelmében milyen fontos szerepet játszik ez a hónap. Hiszen elsőként harcoltunk fegyverrel a szovjetek ellen, és legalább kis részben, de talán ekkor indult el az a hosszú folyamat, amely harminc évvel később az egész kommunizmus összeomlásához vezetett – és így hozzájárult a modern Európa átalakulásához. Szeretném, ha a magyar fiatalok büszke lenne a saját múltjára, remélem, ez a film segít majd, hogy érzelmileg átélje azt, amin a nagyszülei átmentek.”

A STÁB

Néhány név – a teljesség igénye nélkül – a sok száz munkatárs közül, akik hozzájárultak a film sikeréhez: Az eredeti könyvet Joe Eszterhas, a világhírű magyar származású forgatókönyvíró jegyzi, történetét magyar kollégái, Gárdos Éva, Bereményi Géza és Divinyi Réka adaptálták és fejlesztették tovább. A kamera mögött Vecsernyés János és Gulyás Buda operatőrök dolgoztak, az akciójeleneteket Vic Armstrong rendezte, a főbb szerepet Fenyő Iván, Dobó Kata, Csányi Sándor, Gesztesi Károly, Szávai Viktória és Huszár Zsolt alakítják. ✂

CSÁSZÁRLÁSZLÓ

A Bartók-év jegyében

ÜNNEPEL A VILÁG

Idén emlékezett meg a zenei világ Bartók Béla születésének 125. évfordulójáról. A világszerte ismert és elismert zeneszerző jubileumát számos koncerttel, előadással, kiállítással ünnepelték mind itthon, mind világszerte. A 2006-os évet a Nemzeti Évfordulók Titkársága hivatalosan is Bartók-émlékvének nyilvánította.

Bartók Béla ünneplése már 2005-ben elkezdődött, amikor halálának 60. évfordulóján Kocsis Zoltán a Nemzeti Filharmonikusok élén egy különleges „virrasztási koncert” keretében Bartók-műveket vezényelt. A hangversenyre éjfél után a Duna Televízió jóvoltából bekapcsolódott a New York-i Angel Orensanz Center közönsége, valamint a műholdas kapcsolatnak köszönhetően a magyar intézetek, összesen 29 országban közvetítették a budapesti koncertet.

A tavalyi hangversenyévadban számos zeneművész adózott Bartók emlékének művei tolmácsolásával. A minden évben megrendezett szombathelyi Bartók Szeminárium és Fesztivál, mely a modern és a kortárs zene egyik legkitűnőbb nyári kurzusa, idén elsősorban a névadó munkásságára koncentrált. Itt mutatták be Eötvös Péter CAP-KO című, Bartók emlékére komponált művét. Az MTA Zenetudományi Intézetében nemrég zárta kapuit a Bartók-émlékiállítás, melyhez a jogörökös, Vásárhelyi Gábor számos eddig publikálatlan dokumentumot: levelet, fényképet, kéziratot és néhány személyes tárgyat kölcsönzött. Bartókkal kapcsolatban több tudományos cikk is megjelent, mely elemzi a zeneszerző munkásságát, egyes munkái, pl. A csodálatos mandarin sorsát, kapcsolatait kortársaival: írókkal, költőkkel, többek közt Adyval való találkozását. A Hungaroton a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával elkezdte Bartók összkiadását, mely egy több éven át tartó program lesz. A társművészetek is adóztak a nagy zeneszerző emlékének, több tematikus képzőművészeti kiállítás mellett a nagyobb csoportos tárlatokon is megjelentek a Bartók Béla ihlette festmények, szobrok, grafikák. A Nemzeti Évfordulók Titkársága internetes játékkal, minden napra szóló Bartók-kalendáriummal igyekszik a zeneszerzőről való ismereteinket bővíteni. Maradandó emlékként pedig 2006-ban a Nemzeti Filharmonikusok székhelyeként is funkcionáló Művészetek Palotájának nagytermét Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremnek nevezték el.

Bartók Béla Fotó: Bartók Béla Emlékház

Bartók Béla örök lelke fölöttünk és bennünk

A MAGYAR MŰVÉSZETÉRT ALAPÍTVÁNY ÉS HEREND CREDÓJA BARTÓKRÓL

„A lelkünk tiszta, a legtöbb ember lelke eredendően tiszta. Ha a zene a lélek egyik legszebb hangja, akkor a zene is tiszta. S akkor tiszta emberek azok, akik a zenének szentelik életüket, játszanak, komponálnak. S elmélyült pillanatainkban tiszták azok, akik hallgatják, isszák a zenét. Az ősi, a népzene a legtisztább, csobogó forrás. Hallgassák meg az éneklő lánykákat, s a barázdákkal agyonvésett arcú néniket, táncos lábú bácsikákat!”

Gyakran köszöntöttük ezekkel a szavakkal a zene, a néptánc, a kórusok legjobbjait szerte a világon és az egész év folyamán – mi, A Magyar Művészetért Díj kuratóriuma és a Herendi Porcelánmanufaktúra képviselői, amikor átadtuk, összesen háromszáz alkalommal, az általunk közösen létrehozott Bartók Béla- emlékdíjat. Nagy magyart ilyen sokszor és ennyire őszinte szívvel ritkán köszöntöttek. Éppen a díjak átadása, az ihletett zenészek és közönségük láttán-hallatán jutottam el ahhoz a meggyőződéshez, hogy Bartók Béla a XX. század legnagyobb magyarja. A Bartók- emlékdíj laudációjából idézve:

„Népét senki nem szerette olyan tiszta, áldozó, romlatlan lélekkel és szívvel a véres zivatarok századában, mint Bartók Béla. S senki nem tárta a világ elé a népét olyan szépnek és ártatlannak, olyan alkotónak és elpusztíthatatlannak, mint Bartók. Senki nem áldozott annyit az életéből, hogy megismerje e népet legmélyebb érzéseiben, dalaiban, zenéjében, táncában. Az elegáns Budapestet, a gyorsan híressé vált zeneszerzőnek járó nagyvilági ünneplést hagyta ott, hogy egy évtizeden át, s

majd még sokszor, sok évig tapossa Erdély, a Felvidék végtelen útjait, járja a soha nem hallott falvakat, s szeresse ősi kultúrájában az addig ismeretlen népet. Népzene-kutatóként, felfedezőként páratlan a világon a nagyságok között, az egész zenetudományban fordulatot hozott ezzel. Amikor Kodály Zoltánnal együtt kiadták első népzenei összegzésüket, a csodálatos Magyar népdalokat 1906-ban, tudniuk kellett a szívükben, hogy ez lesz életük legmélyebb értelme. S amikor 1932-ben megírta a Székely dalokat, már az egész világ ismerete a magyar nép ősi lelkét. Bartók volt az első, meghallotta a Kárpát-medence népét. Hallotta, hogy hallassa a világgal, láss csodát, és ámulj.”

E fenti gondolatokat már XXI. századi élőszóval mondtuk el Herend nevében is itthon és a világban, amikor Bartók Béla- emlékdíjjal méltattuk a művészeket 2006-ban, az egész év folyamán, itthon, a Kárpát-medencében, és New Yorktól Párizsig, Sepsiszentgyörgyig, Ungvártól Új-

vidékig. Bartók- emlékdíjakat adományoztunk azoknak, akikről úgy véltük, hogy „Bartók nyomán hallják és hallatják, látják és láttatják a Kárpát-medence népét, szenvedéseit és kiváltságos alkotó erejét, jobb sorsra érdemes jelenét és sokkal jobb – mert bátrabb és keményebb – múltját”.

Nekem is, Simon Attila herendi vezérigazgatónak is gyakran eszembe jutnak a díjátadó ünnepek: Petrás Mária hálás tekintete, Pitti Katalin osztatlan öröme, a Nemzeti Filharmonikusok igazgatójának, Kovács Gézának váratlan jókedve a hír hallatán, s ugyanez az osztatlan öröm Kobzos Kiss Tamástól.

S a zene ismeretlen lelkei. Kapus Béla karnagy Kiskunfélegyházáról, ezernyi gyerek lelkének megszólaltatója. Szabó Dénes a közben világhírűvé vált, meseszerűen szépen hangzó Cantemusszal. Jánosi András végtelen szerénysége, mintha nem is ők alkották volna meg az első Bartók-estet a népzene összegző nyelvén. A szűnni nem akaró taps Pécsen, Miskolcon, Szombathelyen, Révkomáromban, Debrecenben, Tiszaújlakon, Horgoson. A zene összeérő hullámai az egész világon, Bartók szeretetével.

Soha nem találkoztam olyan személyiséggel, aki iránt ennyire osztatlan lett volna a szeretet. Nem egyszerűen az elismerés, hanem a csillogó szemű szeretet. Kárpótlás azért, hogy el kellett mennie a számára elviselhetetlenné váló, háborús országból, s a század legnagyobb magyarjának majdnem száműzetés jutott, ami persze nem kirívó sors Rákóczi, Kossuth országában.

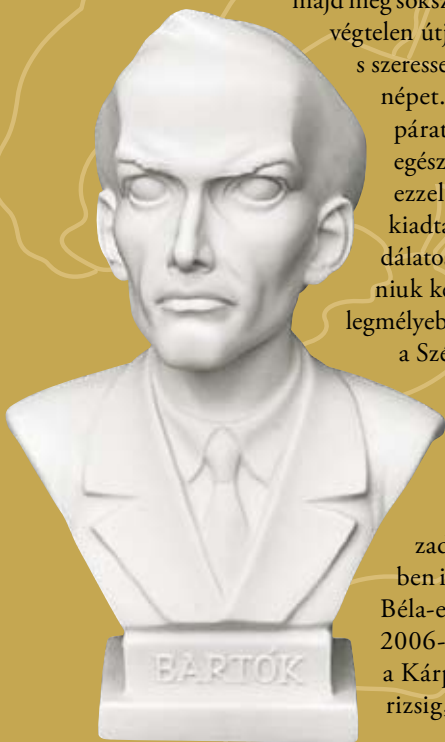
Soha nem gondolt erre, amikor évtizedeket töltött zárt, unalmas kutatói szobákban azzal, hogy világvegi öregemberektől hallott ezernyi dalt, ritmust kottákba foglaljon, hogy zenekísérettel lásson el. S közben megalkossa a zene világbirodalmának gyönyörű darabjait. Szülőhelye, Nagyszentmiklós ma Románia települése, s amikor New Yorkban meghalt 1945. szeptember 26-án, olyan feldúlt volt a felégetett világ, hogy talán azt sem remélhette, hogy valaha itthon lesznek a hamvai. Nagyváradon, Pozsonyban, Besztercén, majd ismét Pozsonyban tanult, mert hol is tanulhatna egy ezeréves Magyarország diákja – s végül Budapesten.

Zongoraversenyei, a Divertimento, a Concerto, a Kontrasztok, a Vonósnyegyesek, a népek testvériségének szeretetét kifejező Cantata profana éppúgy a világ zeneirodalmának alapköve, mint ahogyan az egyetemes kultúra része A fából faragott királyfi, A kékszakállú hercegvára, A csodálatos mandarin. A Kossuth-szimfónia huszonkét évesen!

A klasszikus és a népzene ötvözésének legnagyobb mestere a világon. Bartók él köztünk, a szelleme nem fölöttünk, bennünk lebeg. Erre gondoltunk a Bartók- emlékdíj átadásakor-átvételekor. Bartók örökké!

✂

A FENTI RÉSZLETEK GUBCSI LAJOS AZ ÉG FELÉ
CÍMŰ ALBUMÁBAN JELENNEK MEG 2007 ÁPRILISÁBAN

Herend a magyar művészetért

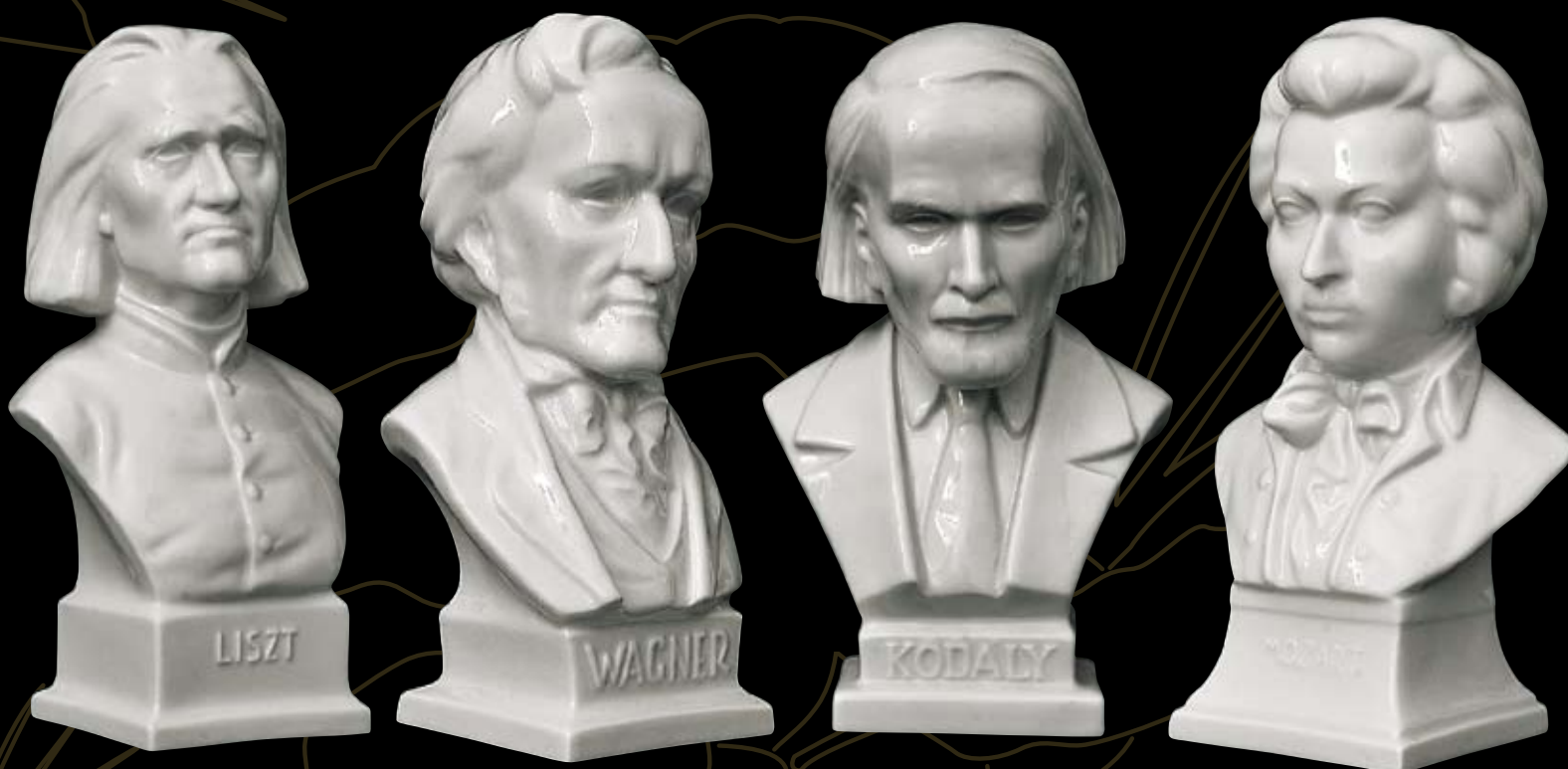
Emlékdíjakat és annak részeként Bartók Béla emlékére készült herendi szobrokat adtak át nagy zeneszerzőnk születésének 125. évfordulóján. A kitüntetetteket a Magyar Művészetért Alapítvány és a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. nevében dr. Gubcsi Lajos és dr. Simon Attila köszöntötte.

Az alapítvány kuratóriuma és a porcelánmanufaktúra immáron negyedik alkalommal díjazta közösen a magyar művészet itthon és külföldön élő képviselőit albumaival, dísz tárgyaival. A herendi cég 2001 óta a Magyar Művészetért Díjjal is kitüntetett közösség, az alapítvány művészei pedig szinte „hazajárnak” Herend alkotótermeibe.

A Bartók Béla-emlékdíj azokat illeti, akik méltó hordozói nagy zeneszerzőnk szellemi örökségének. A díjazottak a szobor mellett az

alapítvány égisze alatt legutóbb megjelent két díszalbumot is árvehték, A csillagokban Bubik István és a Summa című albumot, az ismert bibliofil sorozat 13. és 14. kötetét.

Bartók hallotta és hallatta az egész Kárpát-medence hangját. A díjjal azoknak mondanak köszönetet, akik hallják és hallatják; látják és láttatják a Kárpát-medence népét szerte a világon.

Zeneszerzők mellszobrai – Herendi porcelán sorozat

Művészetek Palotája

1 ÉV, 1 MILLIÓ LÁTOGATÓ

Fotók: Művészetek Palotája

A budapesti Művészetek Palotája nemrégiben elnyerte a „FIABCI Prix d’Excellence 2006” kitüntetést, melyet az ingatlanfejlesztők Oscar-díjának tekintenek. A Közép-Európában egyedülálló művészeti központban a különféle művészeti ágak, stílusok, irányzatok egyaránt teret kapnak. A benne működő intézmények: a Ludwig Múzeum Budapest – Kortárs Művészeti Múzeum, a Nemzeti Filharmonikus Zenekar, Énekkar és Kottatár, valamint a Nemzeti Táncszínház programjai mellett az épületet üzemeltető kft. számos világsztár fellépését is megszervezte.

A FIABCI (Nemzetközi Ingatlanszakmai Szövetség) 1951-es alapítása óta minden évben meghirdeti a Prix d'Excellence pályázatot, mellyel a legsikeresebb ingatlanfejlesztéseket jutalmazza. 2006-ban a nagyközönségnek szánt épületek kategóriájában a budapesti Művészetek Palotáját díjazták. Az épület létrehozói és üzemeltetői 2006. május 29-én Bangkokban vehették át a rangos elismerést jelképező arany színű szobrot.

A Nemzeti Színház mellett, a Lágymányosi híd lábánál felépült 10 030 négyzetméter alapterületű, összesen 64 000 négyzetméteres épület a Millenniumi Városközpont kiemelkedő beruházása. A Zoboki, Demeter és Társaik Építésziroda tervei alapján kivitelezett intézményben az 1800 férőhelyes Nemzeti Hangversenyerem, a mintegy 450 fős színházterem és a 4500 négyzetméteres kiállítóterülettel rendelkező Ludwig Múzeum mellett számos olyan közösségi tér is található, ahol találkozók, kisebb kiállítások, gyerekprogramok, kamarakonzerteket rendeznek a minél szélesebb közönség számára. A programok előtt és után étterem, több kávézó, beszélgetősarkok, panorámaterasz, könyv- és CD-bolt fogadja a látogatókat. Emellett a többfunkciós rendezvénytermekben konferenciákat, találkozók szerveznek. Legutóbb éppen a New York-i székhelyű International Society of the Performing Arts (Előadóművészek Nemzetközi Társasága) tartotta itt konferenciáját, melynek tagjai elismerőleg szóltak az épületről és annak felszereltségéről.

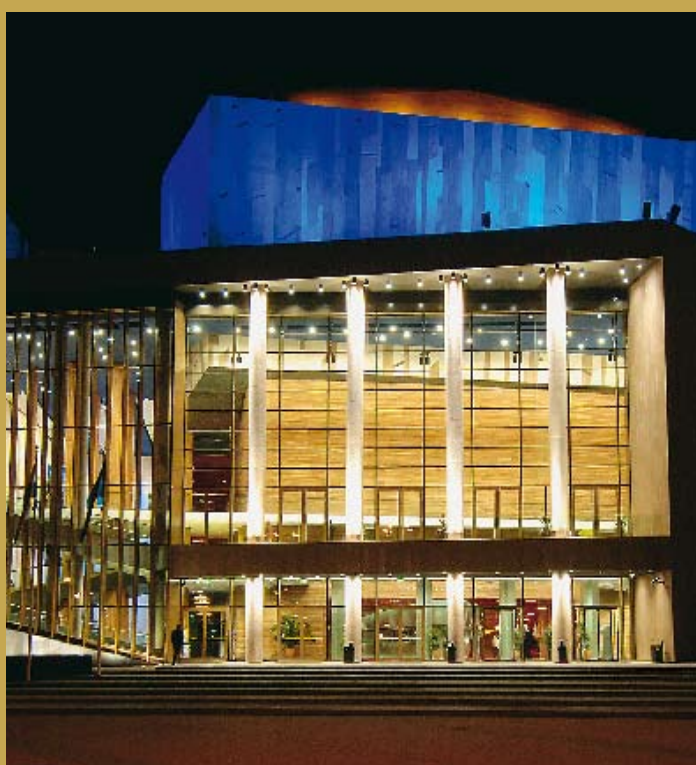
A fellépő művészek munkáját a legkorszerűbb színpad-, világítási és hangosítási technika segíti, melynek köszönhetően szinte bármilyen produkció megrendezhető. Az azóta Bartók Béláról elnevezett Nemzeti Hangversenyerem akusztikája a világ egyik legelismertebb szakemberének, az amerikai Russell Johnsonnak a munkája, akinek teljesítményét a nemzetközi szaksajtó is nagyra értékelte. Johnson urat a nyitó hangverseny után még hetekig ott lehetett látni az épületben: minden hangversenyt, próbát végighallgatott, és az utolsó

simításokat személyesen felügyelte. Bár elmondta, hogy egy terem akusztikája, akár a jó bor, csak évek alatt érik be, majd a következő évtizedben lehet igazán megítélni, jó munkát végzett-e. A 25 méter magas, 52 méter hosszú terem a legnagyobb hangversenyerem az országban, tere a templomokéhoz hasonló. Minden igényt kielégítő a színházterem felszereltsége is, mely számos világhírű tánc- és zeneegyüttes fellépése során bizonyult kiválóknak. A kortárs művészet megnőtt technikai igényeit szolgálják a Ludwig Múzeum kiállítóterei. A digitálisan irányítható világítás és klímaberendezés megfelel a szigorú nemzetközi előírásoknak. Nem véletlen, hogy a nyitókiallításra a közönség a párizsi Pompidou-központ gyűjteményéből láthatott válogatást.

Az épület üzemeltetőjének, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma által alapított Művészetek Palotája Kft.-nek a célja a minél pezsgőbb, változatosabb, minél több embert vonzó program összeállítása. Az óriási épületben egyszerre 4500 embernek tudnak programot szolgáltatni. Munkájukat siker koronázza, hiszen a Művészetek Palotája működésének első évében elérte az egymillió látogatói számot. Nem korlátozódnak egyetlen területre: a zene és a tánc minden műfajának előadóit meghívják, akik a maguk területén a világ legjobbjai, de teret adnak az ifjú tehetségeknek is. A 2005. március 14-i ünnepi nyitó hangversenyen, melyen José Carreras is fellépett, az épületben székelő Nemzeti Filharmonikus Zenekart hallhatta a közönség Kocsis Zoltán vezényletével.

Kiss Imre, az üzemeltető kft. vezetője egy lapinterjúban elmondta, hogy mivel csupán héthetes volt a próbaüzem, mely egy hasonló intézmény esetében egy év szokott lenni, teljes üzem mellett folyt az épület „belakása”. A megnyitás után fejeződtek be a belsőépítészeti munkálatok, a különféle elegáns fa-, kő- és textilburkolatok, többek közt a neves szobrász, Jovánovics György a hangversenyermet díszítő domborműve is ezután készült el. A függőnyt imitáló, aranyozott

szobormű az elegáns belső tér egyik vonzó pontja, mely a tekintetet a színpad felé irányítja. Az épületet kívülről fedő kőburkolat mintáját iparművész tervei alapján készítették. Különlegessége a számítógép vezérelte díszkivilágítás, mely a város számos pontjáról jól látható épületet percnként más színbe öltözteti.

Idén májusban készült el a hangversenyterem orgonája, melyet a legkiválóbb hazai orgonisták, Baróti István, Elekes Zsuzsa, Varnus Xavér és Fassang László avattak fel. A magyar tervezésű és kivitelezésű orgona Magyarország, de talán Közép-Európa legnagyobb ilyen hangszere: 92 regiszteres, 5 manuális, 470 fásíppja, 5028 ónsíppja és 1214 nyelvsíppja van. Szerkezete is a legkorszerűbb, melyet a magyar előadóművészek után Peter Planyavsky, a bécsi Szent István-dóm orgonistája, majd Olivier Latry és Philippe Lefebvre, a párizsi Notre Dame orgonistái szólaltattak meg hangversenyükön.

A most induló kulturális évadot már teljes pompájában kezdheti az épület és a benne dolgozók. A közönség köreiben mind népszerűbb Művészetek Palotája ebben a szezonban is számos világsztárt fogad, esti programjai mellett hétfőnként egész nap kínál kikapcsolódási lehetőséget gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt.

BÁLVÁNYOS ANNA

A cölöpökön nyugvó, messze a tóba nyúló balatonfüredi hajóhid képét Szerelmey Miklós (1803–1875) 1848-ban megjelent és 1851-ben új kiadást ért Balaton Albuma közli. A kikötő képe a Kisfaludy gőzhajóval, mely a porcelán képlapra is rákerült.

160 ÉVE INDULT Balatoni gőzhajózás

Kereken 160 évvel ezelőtt, 1846. szeptember 21-én bocsátották vízre a Kisfaludy gőzhajót a Balatonon. Ez a magyarországi közlekedés fejlődésében jelentős lépés, mint oly sok más a reformkorban, Széchenyi István nevéhez köthető. Az elegáns gőzös „unokái”, a Kelén és a Helka a Balatoni Hajózási Zrt. nosztalgiaflottájának tagjaként még ma is járnak a tó vizét.

Széchenyi István
Herendi mellszobra

Balatonfüred készlet Fotó: Herend archív

Gróf Széchenyi István 1845-ben kezdett dolgozni a balatoni gőzhajózás ügyén. Gondolatait 1846 elején kezdte leírni, majd áprilisban tette közzé A balatoni gőzhajózás körül című röpiratát. Hamar felismerte, hogy a gazdaság fejlődéséhez megfelelő közlekedésre van szükség. Jól megépített utak híján a Balaton partján élők számára a hajózás jelentette az akkor legolcsóbb megoldást. A Balatonon korábban csak vitorlás hajók közlekedtek, azok sem túl nagy számban. Széchenyi személyes befolyását, kapcsolatait, ismeretségeit latba vetve fáradhatatlanul dolgozott a Balatoni Gőzhajózási Társulat megalapításáért. Naplója tanúsága szerint szinte egyesével járta végig a magyar arisztokrácia képviselőit, és győzte meg őket a fejlesztés fontosságáról. A szükséges tőke így hamar rendelkezésre állt. A hajótestet 1846. február 1-jén rendelték meg az Óbudai Hajógyárban, míg a hajtóművet,

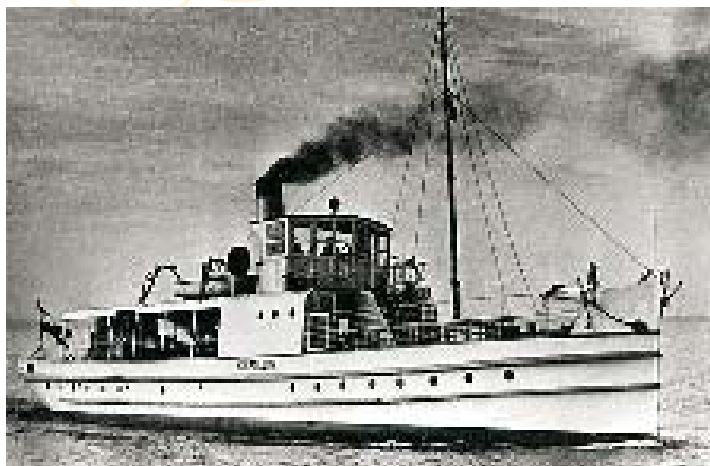
a gőzgépet a londoni Penn gyár készítette. Nyárra Magyarországra érkeztek az alkatrészek, készen álltak a hajótest elemei, melyeket ökrös szekereken szállítottak a Balaton mellé, majd a tó partján állították össze a fatestű, lapátkerekes gőzhajót.

A Kisfaludy vízre bocsátásáról így ír a Pesti Divatlap 1846. október 3-i száma: „A Kisfaludy gőzös múlt hó 21-én bocsátott a Balatonra, éppen gróf Széchenyi István születésnapján. Ez érdekes ünnepélyt a Balaton partján mozsárdurrogások hirdették.

9 órakor a füredi templomban áldásért könyörgő isteni szolgálat tartatván, innét a vidék minden részéből összesereglett nagyszámú közönség a karzaton helyet foglalt hajóhoz tolakodott: s miután ez fölszenteltetett, a jelen voltak áldásától kísérvé ereszkedett le a magyar tenger tükrére.” A források szerint a tó partján élő parasztok, halászok, de a tanultabb emberek is igen elcsodálkoztak a tó vizén járó, pöfékelő jármű láttán. Árboca és vitorlái mellé ugyan miért szereltek rá kereket, mintha csak szekér lenne.

A próbautak után október 18. és 21. között már önként vállalkozókat is szállított a kétfős személyzet: a kapitány és a gépész. A hajó méreteit csak becsülni lehet: körülbelül 30 méter hosszú és 10 méter széles lehetett. A korabeli leírások szerint a hajó belső kiképzése rendkívül igényes volt: fehérre festett és aranyozott faburkolat, tükrök, mahagónioszlopok, parketta, párnázott ülések és fűthető kabinok szolgálták az utazó közönség kényelmét. Rakteréről nem maradtak pontos adatok, de tudjuk, hogy árut is szállított. Negyven lóerős motorja olyan jó minőségű volt, hogy 1869-ben érdemes volt az elhasználódott fatestből új, szintén Óbudán gyártott vastestbe átépíteni.

A tó körüli élet központja akkoriban Füreden volt. A Kisfaludy Keszthelyről, Keneséről, Alsóörsről szállította a pihenni, gyógyulni vágyó vendégeket. A kezdeti lelkesedés alábbhagyott, a szabadságharc idején az embereket nem az foglalkoztatta, hogy menetrend szerint közlekedő gőzösön utazzanak Füredre üdülni. A Kisfaludy olykor utánpótlást szállított, olykor az ágyúk elől menekült. A rendszeres gőzhajózatok 1852-ben indultak újra, ám megfelelő anyagiak

A Kisfaludy gőzhajó Fotó: Archív

A Baross és Helka hajók a Balatonon Fotó: Herend

A Balaton Fotó: Bianca Otero

híján mind a hajó, mind az azt fogadó kikötők egyre rosszabb állapotba kerültek. A Balatoni Gőzhajózási Részvénytársaságot a csőd fenyegette. Hiába utazott maga I. Ferenc József császár a gőzössel Keszthelyről Balatonfüredre 1857. augusztus 13-án, az északi parton lévő kikötőket ért károk lassan odavezettek, hogy a Kisfaludy már nem tudott ezekben megállni. Az 1860-as évek elején a tó déli partján megépült a vasút. A pihenni vágyók tehát Siófokig vasúton utaztak, majd itt szálltak át hajóra és utaztak tovább Füredre. 1863 után a Kisfaludy már csak Siófok és Füred között szállított utasokat, míg 1866-ban Siófok partjainál 130 utassal a fedélzetén meg nem feneklett. A hajó átépítése után még 1887-ig közlekedett, de utána már annyira elhasználódott, hogy a hatóságok kivonták a forgalomból.

Utólagos számítások szerint a Kisfaludy négy évtizedes szolgálata során ugyan behozta az árát, ám hasznot nem hozott a befektetőknek. Nyilván ez volt a fő oka annak, hogy az első gőzhajó leállása után Baross Gábor közlekedési miniszter kezdeményezésére, azaz hogy alapsanak új gőzhajózási társaságot, nem tülekedtek a vállalkozók. Pedig hajózás nélkül a fürdőélet sem volt a régi. Vendégek híján a Balatonparti gazdaság csak vegetált. Jó egy év múlva, 1888. október 21-én alakult a Balatontavi Gőzhajózási Részvénytársaság jórészt a Stefánia Yacht Egylet arisztokrata tagjaiból, akik korábban – afféle önkéntes feladatként, mindenféle menetrend, rendszer nélkül – saját vitorlásaikon szállítottak utasokat. Első hajójuk a Kelén, mely Hartmann József hajógyárában készült, 1889 nyarán kezdett el menetrend szerint közlekedni a tó vizén. Ez a hajó is lapátkerekes volt. 46,8 m hosszú és 5,78 m széles testét már egy 180 lóerős motor hajtotta, amivel 18 km/órás sebességgel tudott haladni. Ehhez a teljesítményhez óránként 232 kg szénre volt szüksége. Tölgyfából és fenyőfából készült, feketére festették, orrát és tatját gazdag aranydísz ékesítette. Nemcsak utasokat szállított, de árufuvarozásra és postai szolgálatra is befogták. A menetrendet és a viteldíjakat a közlekedési miniszter személyesen hagyta jóvá,

aki a vállalkozás sikere érdekében 4000 forintot is kiutalt a társaság részére. 1891-ben a miniszter iránti tiszteletből a Kelént Barossra keresztelték, és ezen a néven 1922-ig közlekedett. A forgalom zavartalan-ságáért már 1890-ben beállították a Rohan gőzöst, mely Hunyadygróf kirándulóhajója volt, majd egy vállalkozó átkelőhajóként működtette. Ezzel a lépéssel a konkurenciát is sikerült leépíteni. Ez a hajó nem volt igazán alkalmas személyszállításra, csupán átmeneti megoldást jelentett arra az időre, míg el nem készült a társaság két új gőzhajója. Eztán Somogy néven, teherhajóként működött.

A Balaton harmadik csavargőzőse szintén a Kelén nevet kapta. 1981. április 17-e óta szállít utasokat. Ikertestvére, a Helka néhány hónappal később futott ki: június 28-án. Az idők során mindkét hajót többször korszerűsítették, gőzgépeiket korszerű motorra cserélték, de mindmáig járják a Balaton vizét. Elegáns formájuk, valaha volt díszítésük maradványai tanúskodnak a régi idők hajóiról, a korabeli mesterek tudásáról.

BÁLVÁNYOS ANNA

A Kisfaludy gőzös ábrázolása egyedi Herendi porceláncsészén

AZ APICIUS ÉTTEREM AJÁNLATA

Hozzávalók 4 személyre:

- Kacsamellfilé 4 db
- Héjában főtt burgonya 0,80 kg
- Szeletelt vörös káposzta 0,80 kg
- Alma 0,20 kg
- Cukor 0,05 kg
- Áfonyadzsem 0,05 kg
- Szeletelt vöröshagyma 0,15 kg
- Vörösbort (száraz) 0,1 l
- Vörösborecet 0,03 l
- Só, őrölt bors, rozmaring, kakukkfű
- Durvára őrölt tarkaborskeverék
- Zsiradék

Hozzávalók 4 személyre:

- Liszt 0,125 kg
- Porcukor 0,1 kg
- Tojás 1 db
- Vaníliás cukor ½ cs.
- Vaj 0,07 kg
- Tej 0,05 l
- Méz 1 ek.
- Rum 0,03 l
- Darabolt, aszalt szilva 0,10 kg
- Darált mák 0,04 kg
- Só, mézskalács-fűszerkeverék
- Mangó 1 db
- Narancs 2 db
- Cukor 0,05 kg
- Narancslikőr 0,03

Kacsamell rózsásra sütvé, GRILLEZETT HÉJASBURGONYA-TALLÉROKKAL, ALMÁS PÁROLT KÁPOSZTÁVAL

GRILLEZETT HÉJASBURGONYA-TALLÉROKKAL, ALMÁS PÁROLT KÁPOSZTÁVAL

A tisztított kacsamellfilétet fűszerezük, majd hűtőszekrényben 1-2 órát állni hagyjuk.

A cukrot karamellizáljuk, hozzáadjuk a szeletelt vöröshagymát, átpirítjuk és hozzáadjuk a szeletelt vörös káposztát, ízesítjük sóval, fűszerezük borssal, babérlevéllel. Ha a káposzta 3/4 részig megpárolódott, hozzáadjuk a tisztított, cikkre vágott almát, az áfonyadzsemet és a vörösbort, készre pároljuk, és vörösborecettel utóízestítjük.

A burgonyát hosszában felszeleteljük, sóval ízesítjük, tarkaborssal fűszerezük, majd kevés zsiradékban serpenyőben mindkét oldalát aranyárgára sütjük.

A kacsát sózzuk, majd forró serpenyőben mindkét oldalát hirtelen elősütjük, és sütőben kb. 190 fokon 15 percig sütjük. Az így elkészített ételt frissen tálaljuk.

Fahéjas mákmuffin aszalt szilvával ÉS NARANCSOS MANGÓKOMPÓTTAL TÁLALVA

A tojást a vajjal, cukorral habosra keverjük, hozzáadjuk a tejet, a rumot, majd a lisztet, a vaníliát és a sütőport; s addig keverjük, amíg csomómentes, sűrű tésztát kapunk. Sóval és mézskalács-fűszerkeverékkel ízesítjük, hozzáadjuk az aszalt szilvát és a mákot, majd vajazott muffinformákba adagoljuk, és 160 fokon sütőben 20-25 percig sütjük.

Elkészítjük a mangókomppót. A mangót és az egyik narancsot megtisztítjuk. A mangó 2/3-ad részét cikkre vágjuk, a narancsot kifilézzük. A cukrot kevés vízzel sűrű sziruppá forraljuk, hozzáadjuk a mangó maradék 1/3-ad részét, valamint az egész narancs levét, és turmixoljuk. Az így kapott alapot felforraljuk, és hozzáadjuk a mangócikkeket és a narancsfilétet, valamint a narancslikőrt.

A készre sült muffint a komppóttal tálaljuk.

Legenda a Ligetben

A GUNDEL

Mint a mesében...

Volt egyszer egy szegény legény, aki elindult szerencsét próbálni. Tizenhárom évesen, zsebében harminc márkával kelt útra. A neve Johann Gundel, Gundel János, aki pikolófiúként indulva végigjárta a szakma minden lépcsőfokát, végül megérkezett Budapestre, ahol a korábbi „Wampetics” étteremből megteremtette a magyar főváros legelegánsabb, legnagyobb és legnagyszerűbb éttermét, a „Gundelt”.

A Gundel több, mint étterem: külön világ, a gasztronómia, a nemes, kifinomult életöröm köztársasága, ami az elmúlt évszázadban a konyhaművészet és a legmagasabb színvonalú vendéglátás szimbólumává vált. A Városligetben 1894-ben épült patinás étterem az ízek világában való kalandozás mellett igazi időutazásra is alkalmat kínál. Termeivel a századforduló „békebeli” hangulatát idézi, falait a legnagyobb XIX–XX. századi magyar festők alkotásai díszítik. Ebben a csodálatos, festői környezetben élvezhetik a vendégek a magyar ételek finomított változatait és a nemzetközi konyha különlegességeit, az Aranysapka-díjas mesterszakács, Kalla Kálmán kiváló nyersanyagokból készített remekeit. A mesteri, művészi teríték méltó „körítés” a gasztronómiai alkotásoknak: a tokaji aszúval ízesített, magyar szarvasgombával készített pástétomnak, a hideg, füstölt libamáj-szletnek; a palóclevesnek, ami Gundel János ihletett variációja a gulyás témára; a Gundel módra készített sült balatoni fogasfilének, ami egri chardonnaymártással készül, a bélszínérméknek, és nem utolsósorban a hely világhírű specialitásának, a klasszikus, közel százéves kreációnak, a Gundel palacsintának. A fenséges ételekhez méltó italok dukálnak; a vendégek több mint százféle – köztük a Gundel saját egri és mádi pincészetéből származó – borból választhatnak kedvükre.

Minden vasárnap délben a „gábli” (Sunday Brunch) finomságokban gazdag büféasztala várja vendégeit, és amíg a szülők ebédelnek, a kicsiknek sem kell unatkozniuk: őket másfajta izgalmas programok várják.

A Gundel világát a csodás étek és italok mellett különleges, egyedi hangulatot árasztó kilenc terem teszi még egyedülállóvá: az aranystukkókkal díszített, elegáns, hófehér falú Erzsébet királyné bálterem a rokokó világát, az Andrásffy-terem gazdag szövet- és rojtdíszítésével a századforduló ragyogó Budapestjét idézi, a Csáládi szoba a meghitt hangulatot kedvelőknek nyújt ideális miliót,

a Zeneszoba a Gundel család egykori házi muzsikálását varázsolja elénk, végül, de nem utolsósorban a szintén rokokó stílusú Andrea-Herend-szoba, melynek különlegessége a kiállított Apponyi-mintás kollekció mellett az, hogy itt rendelhető a rendkívüli alkalmakhoz méltó étkezésekhez a teljes herendi teríték.

Igen, a legendák vonzzák egymást. Ennek bizonyítéka nem csupán az Andrea-Herend-szoba, a Gundel és Herend hagyományosan kiváló kapcsolatát jelzik az olyan kiemelkedő rendezvények is, mint az 1956-os forradalom alkalmából, a hazánkba érkező uralkodók, állam- és kormányfők, delegációk fogadására a Szépművészeti Múzeumban rendezett diszvacso, ahol a Gundel dúsan rakott asztalainak látványát a herendi teríték tette még emlékezetesebbé. Immár hagyományosnak tekinthető a Herend megjelenése egy másik, évente a Gundel által „szervírozott” nagy rendezvény, a Figyelő Top 200 Gálán is. ☞

CSÁSZÁR LÁSZLÓ

Nyitva tartás:

*hétfőtől szombatig 12-től 16 óráig és 18.30-tól 24 óráig
vasárnap 11.30-tól 15 óráig és 18-tól 24 óráig*

Cím: 1146 Budapest, Állatkerti u. 2. www.gundel.hu

Egy titkos világ üzenete

COSPAIA
BÁR-ÉTTEREM,
BRÜSSZEL

Mi történik, ha egy kitűnő érzékű üzletembernek támad egy ötlete, összeáll egy Michelin-csillagos szuperséffel, aztán szólnak egy csúcs belsőépítésznek... Az egyik lehetséges eredmény: a Cospaia...

Brüsszel egyik legforgalmasabb helyén, a Toison d'Or és a Capitaine Crespel sarkán lép ki az ember a legelegánsabb luxusboltok sűrűjéből, és egy kis kerten át a növényektől sűrűn övezett, titokzatos lépcsőn szó szerint kiemelkedve a forgatagból belép, vagy inkább átlényegül egy olyan szférába, ahol az elegancia továbbra is minden szegletben jelen van, de egyben fel is oldódik egy misztériumvilágban.

Sötétbarnás, helyenként fekete és fehér egy-egy téren belüli szabályos váltakozásában, a félhomályból tűnnek elő az ottlétet hipnotikus utazássá tévő szereplők: a pincérek, bormesterek és persze az ételek.

Mint a XV. és a XIX. század között független kis itáliai köztársaság, Cospaia csempészeinek titkos ösvényeire tévedve megpihenünk egy erdei kastélyban, s a titkok tudói emberi szem elől zárt alagutakon, folyosókon, rejtékajtókon át hozzánk jutva élénk varázsolnak az élet élvezetének, a test és a szellem gyönyörködtetésének forrásait.

Az ételekésa borok, a terítés, a belsőtéregyüttadja kizárta teljességet, aminek már nem is a részleteit, hanem a teljességét és harmóniáját

Alapítók: Jan Tindemans és a séf: Jean-Pierre Bruneau

Belső tér: Marcel Wolterinck

Férőhely: 170 vendég + 180 m² terasz

Árak: előételek 13–21 €, főételek 24–34 €, desszertek 8–14 €.

www.cospaia.be

éli meg az utazó. Az étlapon olyan előételek adják meg az alaphangot, ahol megint csak tökéletes harmóniában él egymás mellett a hagyományt képviselő, de persze azért valamelyest a helynek megfelelően adaptált fogódkodó, a marhacarpaccio és a titokzatos füstölt lazac kaviárparféval vagy a madagaszkári vinaigrette-tel sóágyon langyosan tálalt, lehetőleg könnyű francia osztriga – kis ösztönzésre az aperitif pezsgő után az utóbbi mellett döntöttem, és az első falattól kezdve hálás voltam érte. Tökéletesen passzolt hozzá a könnyű bourgogne-i chablis, Domaine J. Moreau, 2004.

A második fogás borjúsült volt spárgaágyon, könnyű, barnás-tejszínű, enyhén édes-pikáns mártással: méltó folytatás – éppen ahogy diszkrét, de mindent tudó, segítő, de cseppet sem erőszakos beavatóm, a pincér ígérte. Mellé tökéletes volt az impozáns, francia, spanyol, amerikai, ausztrál, dél-amerikai borokat soroló borlapról kiszemelt Haute Cotes de Nuit „les Cloîtres” Bouchard aîné, 2003.

A desszert először 2004-es tehéntejes Beaufort sajt, mellette egy gombóc pörköltmandula-fagylalttal, majd ezt követte a Création Pierre Marcolini nevű csokoládémousse-os, creme brulée-s költemény...

Ezután már csak a konyak maradt: Leopold Gourmel XO, de azt már egy szobával kijebber, a szivarlapról választott Monte Cristo 4-hez kortyolgattam el...

KOZMA ZSOLT

Pannonhalmiak nedűje

APÁTSÁGI BOR PANNONHALMÁRÓL

Amit a múlt elvett, annak egy részét a jelen visszaadta. Sommásan így jellemezhetnénk a Pannonhalmi Apátság borászatának újjáéledését, amelyhez az MKB Bank személyében elkötelezett, hosszú távra gondolkodó partnert sikerült találni. Az együttműködés első lépéseként pedig egy Magyarországon még különlegességnek számító borfeldolgozó üzem épült a Szent Márton-hegyen.

– Nagy testű, zsíros, komoly borokat szeretnék. A szó legnemesebb értelmében vett jó ívású borokat, amelyekhez kiváló alapanyag-szolgáltató lehet a környék meszes, löszös talaja – magyarázza elhivatottan Liptai Zsolt, a Pannonhalmi Apátsági Pincészet borásza, aki hivatása gyakorlása mellett a társaság ügyvezető igazgatói posztját is betölti.

Az M1-es autószeráda rohanó forgatagából kitekintve, nem messze Győrtől méltóságteljesen emelkedik a magasba a Szent Márton-

hegy, ormán a bencés rend kitarásának szimbólumát is jelentő apátság távolból is nyugalmat sugárzó, sallangmentes, mégis fenséges épületével. Manapság kevesen gondolnák, hogy az oly sok megpróbáltatás próbáját kiálló, dolgozó rendnek számító bencések egykoron nemcsak a ma is méltán híres oktatás, hanem a borászat területén is kiváló alkottak. Az évszázadokra visszanyúló borászati hagyományokra alapozva az 1900-as évek elején nemcsak, hogy önálló boltot

fenntartva kínálták a Márton-hegy borát a fővárosban, hanem még a történelmi határokon túl is akadt kereslet a nedűre.

A gyökereket mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a Pannonhalma milleniuma előtt tisztelgő munkálatok során felszedett kerengő folyosója alatt egy különleges szépségű követ, a Porta Speciosa, az Ékes Kapu egyik – a régmúltban súlyosan megsérült – vállkövét rejtette. Rajta zöld és piros színekkel festett szőlőlevél és szőlő, valamint egy barátfej látható, jelezve, hogy a miseborhoz szükséges szőlő művelése a bencések életének évszázadok óta szerves részét képezi.

A történelem viharai az apátsággazdaságát is kikezdték. A tézesítés áldozatául esett Pannonhalmi Apátsági Pincészet visszaszerzésére az egyházkárpótlási törvény sem adott lehetőséget. Az egyházak csak szakrális, szociális, illetve oktatási és nem gazdasági célra kaphatnak vissza föld- és szőlőterületeket. Az egykori apátsági birtokot és pincét magában foglaló téeszt pedig időközben a termelőszövetkezethez közelállók privatizálták. Az elődök hagyományait követve azonban az apátság mégsem mondott le a saját borászat felélesztéséről. Ehhez viszont olyan befektetőre volt szükség, akit a borászat jellegénél fogva nem a napi haszonszerzés vezérel. Így találtak az MKB Bankra, amely már korábban is tanúbizonyságát tette a minőségi borok és a borkultúra iránti elkötelezettségének. A Pannonhalmi Apátsági Pincészet a Pannonhalmi Főapátság 55, az MKB Bank 45 százalékos tulajdonrésze mellett alakult meg 2002. július 5-én.

A régi-új szőlőbirtok jelenleg 50 hektár ültetvényt foglal magában. A birtok összeállításánál a vezérelv az volt, hogy a talajtani és ökológiai lehetőségeket figyelembe véve telepített és a korábbi szőlőfajták maximálisan alkalmazkodjanak a korszerű borgazdálkodás igényeihez. A talajadottságokat kihasználva kétharmad-egyharmados arány jellemzi a fehér- és kékszőlőültetvények arányát. A kétharmadon található fehér fajták, a Sauvignon Blanc, a Rajnai Rizling a Fűszeres Tramini, a Chardonnay, a Pinot Blanc és az Olaszrizling. A kisebbik területen a kékszőlők, a Pinot Noir, a Merlot és a Cabernet Franc garantálják azt, hogy Pannonhalmát a vörösborok hódoló is szívükhöz közelállónak érezhessék.

A szükségből erényt kovácsolva Pannonhalmán egy vadonatúj, ugyanakkor a világörökség részének nyilvánított főmonostor szelleméhez teljes mértékig illeszkedő, három részből álló borfeldolgozó üzem garantálja azt, hogy Pannonia Szent Hegyének nedűje ismét messze földön ismertté váljon. Az 1870 négyzetméter alapterületű épület leginkább szembetűnő része a Szent Márton-hegy délkeleti oldalán található, sallangmentesen is nemes, román stílusú kápolnára emlékeztető Présház. A második részt a negyvenméteres szintkülönbséget kihasználva a hegyorom belsejébe nyúló Kút képezi, amelyen keresztül a hazánkban ritkaságszámba menő technológiát alkalmazva a szőlő a gravitáció elvén, gépi érintés, így a sérülés veszélye nélkül halad a hordós, illetve palackos érlelésnek teret adó, valamint a későbbieket is figyelembe véve több mint 300 ezer palack tárolására alkalmas Pincébe. Az apátságba látogató évi több mint százezer turista igényeire alapozva ugyancsak a Pince teremt lehetőséget a vendéglátásra és a borkóstolásra is.

Pannonhalmán a 2006-os évjáratból mintegy kétezer hektoliternyi bor került erjesztésre. A korábbi évjáratoktól eltérően túlnyomó többségében már a saját telepítésű ültetvényekről származó alapanyagból. Talán éppen ez a tény és az évjárat-sajátosság lehet az, amely hűen bemutatathatja, immáron fizikailag palackba zárva azt

Liptai Zolt, ügyvezető főborász

a víziót, amelyet a híres egri borász, Gál Tibor álmodott meg. Az általa kijelölt úton halad tovább tragikus halála után Liptai Zolt vezetésével a pincészet, melynek feladata, hogy a főapátság birtokán termő szőlőből olyan markáns italok készüljenek, melyek méltók a hely szelleméhez, borászati múltjához, s önálló karakterük-nél fogva a birtokot bel- és külföldön egyaránt méltán híres, egyéni arculattal ruházzák fel.

AZ ÉVJÁRAT ELSŐ HÍRVIVŐJE A 2006 ST. MARTINUSZ CUVÉE

A 2006-os évjárat elhúzódó tavasszal indult. Néhány bét forráság után az augusztus is kánikulai napok hiányában előzte meg a gyönyörű, kiegyenlített szeptember-októbert. Mindezek nagyon egyenletes érést s ezáltal karakteres fajtajellegek kialakulásának lehetőségét biztosították.

Újborunk alapját a Fűszeres Tramini fajta alkotja, amit Királyleányka gazdagít. A szépen megmaradt savak zálogai az elsődleges gyümölcsaromáknak, főleg alma- és nyárikörte-illatok emléket elevenítve fel, amit friss szőlőillat karéjoz. Ízében a Tramini jellemzőjeként vastagon terül a szájban. Savtartalma játékos élelénkséget biztosít a bornak, őrizve aromáit. Néhány gramm maradékcukor-tartalma segíti az ízharmonia fenntartását, s a bor még kedvesebbé válik tőle.

A 3,6 m széles, herendiporcelán-világtérkép a herendi „Térképes” különterem fala előtt 4 cm-re „lebeg”. Tamás Ákos herendi iparművész vékony porcelánlapokból egyedileg, kézzel formázta 1984-ben. A porcelántérkép a herendi porcelán világméretű hódítását, illetve szinte az egész Földet behálózó kereskedelmi kapcsolatát szándékozta szimbolizálni.

For details on how to contact the nearly 1,000 stores that sell Herend porcelain visit the Shopping section of www.herend.com.

*A manufaktúra
márkaboltjai Magyarországon*

*A manufaktúra
márkaboltjai külföldön*

HEREND

Viktória márkabolt
H-8440 Kossuth L. u. 135. Telefon: (+36 88) 523 223

BUDAPEST

Hadik márkabolt
H-1014 Szentháromság u. 5. Telefon: (+36 1) 225 1051
Apponyi márkabolt
H-1051 József nádor tér 11. Telefon: (+36 1) 317 2622
Belvedere márkabolt
H-1061 Andrassy u. 16. Telefon: (+36 1) 374 0006

SZENTENDRE

Diana márkabolt
H-2000 Bogdányi út 1. Telefon: (+36 26) 505 288

KECSKEMÉT

Aranka márkabolt
H-6000 Hornyik János krt. 4. Telefon: (+36 76) 505 316

KŐSZEG

Imola márkabolt
H-9730 Városház u. 1. Telefon: (+36 94) 563 150

PÉCS

Júlia márkabolt
H-7621 Király u. 20. Telefon: (+36 72) 213 756

SOPRON

Esterházy márkabolt
H-9400 Várkerület 98. Telefon: (+36 99) 508 712

SZEGED

Anna márkabolt
H-6720 Oskola u. 17. Telefon: (+36 62) 420 556

BERLIN

Hotel Adlon Passage
D-0117 Unter den Linden 77.
Telefon: (+49 30) 22 940 30, fax: (+49 30) 22 940 31

FRANKFURT

Herend Fachgeschäft
D-60313 Goethestrasse 4-8.
Telefon: (+49 69) 92 039 050, fax: (+49 69) 29 724 855

900 Ft

